OPŁATĘ POCZTOWĄ UISZCZONO RYCZAŁTEM

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI

HANDEL i TRANSPORT MORSKI

BULLETIN	BULLETIN	MITTEILUNGEN
of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	der Industrie und Handelskammer in Gdynia

GDYNIA, dnia 28 lutego 1939 r.

TREŚĆ:

Nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni
Redaktor naczelny: **Leon Godlewski** Redaktor odpowiedzialny: **Edmund Urbański**.

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI
HANDEL I TRANSPORT MORSKI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	MITTEILUNGEN der Industrie und Handelskammer in Gdynia

ROK VIII | GDYNIA, 28 luty 1939 r. | NR 4

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — **Ref. Prasowy,** ul. 10 Lutego 24, tel. centrala 39-31
Prenumerata: w kraju półrocznie 9,— zł za granicą 15— zł.
Konto P. K. O. Nr 803.168. — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI W R. 1938

OBROTY Z POSZCZEGÓLNYMI PAŃSTWAMI

Po zapoznaniu się z handlem zagranicznym Polski w odniesieniu do jego struktury i kierunków, przechodzimy do głębszej analizy, w której oba zagadnienia to znaczy strukturę i kierunek połączymy ze sobą. W ten sposób otrzymamy pełny obraz naszych obrotów towarowych za granicą. Przy porównywaniu do roku 1934 uwypuklą się zasadnicze zmiany, jakie nastąpiły w naszym handlu zagranicznym.

Opracowanie szczegółowe wszystkich państw i wszystkich towarów mijałoby się z celem, gdyż dokładne dane zawierają Roczniki i Miesięczniki Handlu Zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W. M. Gdańska, wydawane przez Główny Urząd Statystyczny RP. Uważamy jednak za potrzebne wyciągnąć do naszych rozważań cyfry odnoszące się do państw, z którymi kontakty handlowe są najżywotniejsze i przedstawić strukturę towarową obrotów z nimi. Ograniczymy się przy tym do ujmowania towarów w działach, przyjętych w publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego. Dla ułatwienia działy te w poszczególnych tablicach otrzymują te same numery co w Rocznikach Handlu Zagranicznego.

Rozpatrywać będziemy państwa w kolejności wysokości obrotów, uwzględniając tylko wartość obrotów, pomijając relację wagową.

Niemcy.

Niemcy stoją na czele państw zarówno pod względem przywozu jak i wywozu*). Przywóz z Niemiec (łącznie z Austrią) w porównaniu do roku 1934 wzrósł o 106 proc., wywóz wzrósł o 29 proc. Saldo bilansu handlowego, które w r. 1934 wynosiło plus 53 miliony złotych, w roku 1938 kształtowało się ujemnie, wynosząc minus 18 milionów złotych.

*) W latach poprzednich Niemcy znajdowały się na drugim po Anglii miejscu. Przesunięcie się na pierwsze miejsce nastąpiło wskutek przyłączenia Austrii W naszych rozważaniach pod pojęcie Niemiec w roku 1934 podciągamy również Austrię, co jest koniecznym ze względów porównawczych.

Strukturę obrotu z Niemcami w latach 1934 i 1938 przedstawia tablica 14.

Tablica 14.

Struktura handlu zagranicznego z Niemcami.

(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**145,2**	**299,6**
III	Wytwory pochodz. mineralnego	14,5	16,5
VI	Przetwory chem.i farmaceut., farby	16,6	26,1
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	17,9	16,9
XI	Papier i wyroby z niego	10,9	11,2
XII	Wyroby kamien., ceramiczne, szklane	3,2	8,3
XIII	Metale nieszlachetne i wyroby z nich	28,2	45,1
XIV	Maszyny i apar., sprzęt elektrotechn.	23,6	114,7
XV	Środki transportowe	2,1	23,5
XVI	Wagi, narzędzia, instrumenty i aparaty precyzyjne	7,2	18,1
	Inne działy	21,0	19,2

	Wywóz ogółem	218,8	282,2
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	48,2	33,2
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodz. zwierzęcego	39,1	98,4
III	Wytwory pochodzenia mineralnego .	37,3	33,0
V	Przetwory spożywcze, tytoń	3,5	4,0
VI	Przetwory chem. i farmaceut., farby	6,0	3,7
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	4,1	2,0
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich .	6,0	7,5
X	Drzewo, wyroby drzewne	29,8	50,5
XIII	Metale nieszlachetne i wyroby z nich	34,6	36,4
XIV	Maszyny i apar., sprzęt elektrotechn.	2,1	3,6
XV	Środki transportowe	2,2	3,2
	Inne działy	5,9	6,5

Przywóz z Niemiec wzrósł we wszystkich działach za wyjątkiem działu włókienniczego. Szczególnie silnie wzrósł przywóz maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego - o 524 proc., środków transportowych — o 1042 proc., wag, narzędzi, instrumentów, aparatów precyzyjnych i t. p. — o 151 proc., wyrobów kamieniarskich, ceramicznych i szklanych — o 157 proc., metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 60 proc., przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 56 proc. Jak widzimy wzrost przywozu wymienionych grup jest bardzo pokaźny.

Jeżeli chodzi o strukturę przywozu w roku 1938, to najważniejszym działem są maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny; wartość przywozu towarów, należących do tego działu wynosi w r. 1938 — 38 proc. ogólnej wartości przywozu z Niemiec do Polski. Następny dział obejmuje metale nieszlachetne i wyroby z nich, stanowiąc 15 proc. ogólnej wartości przywozu. Sumując wartość przywozu artykułów metalowych, stwierdzamy, że stanowią one ogółem 67 proc. ogólnego przywozu z Niemiec.

Przechodząc do wywozu stwierdzamy, że wprawdzie nastąpiło zwiększenie wywozu niektórych artykułów, niemniej zahamowano wywóz szeregu artykułów i to dość pokaźnie. Wzrósł wywóz szczególnie intensywnie działu zwierząt żywych i wytworów pochodzenia zwierzęcego — o 152 proc. (chodzi tu o trzodę chlewną i mięso wieprzowe). Pokaźnie wzrósł wywóz drzewa i wyrobów drzewnych — o 70 proc.; maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego — o 71 proc.; środków transportowych (wagonów) — o 44 proc.

Jednocześnie nastąpiło zmniejszenie wywozu wytworów pochodzenia roślinnego — o 31 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego — o 11 proc.; przetworów chemicznych — o 37 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych — o 51 proc.

Na czele artykułów wywozowych do Niemiec (pod względem wartościowym) stoi dział zwierzęcy, wynoszący 35 proc. ogólnego wywozu; następnie dział drzewa — 18 proc. wywozu; metali — 13 proc.; wytworów pochodzenia roślinnego — 12 proc. i wytworów pochodzenia mineralnego również 12 proc. To są najważniejsze działy wywozu polskiego do Niemiec.

Wszystkie pozostałe działy stanowią zaledwie 10 proc. wartości ogólnej wywozu do Niemiec.

Anglia.

Anglia do roku 1937 włącznie była naczelnym importerem i eksporterem towarów z Polski, w roku 1938 ustąpiła miejsca Niemcom.

Obrót towarowy z Anglią wzrósł w obu kierunkach: przywóz — o 71 proc., wywóz zaś — o 12 proc. Obrót towarowy z Anglią według działów towarów przedstawia tablica 15.

Tablica 15.

Struktura handlu zagranicznego z Anglią
(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**86,0**	**147,8**
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	10,8	17,7
III	Wytwory pochodz. mineralnego . .	2,5	1,7
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	4,9	4,6
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	9,9	10,0
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	26,6	47,6
IX	Kauczuk, jego surogaty, wyroby z tych materiałów	4,1	3,4
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	9,5	19,8
XIV	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	8,9	24,2
XV	Środki transportowe	2,9	10,6
	inne działy	6,1	8,2
	Wywóz ogółem	**191,2**	**215,5**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	14,1	8,9
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	71,9	101,2
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	6,1	0,9
V	Przetwory spożywcze, tytoń	8,0	13,9
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich .	8,0	6,3
X	Drzewo, wyroby drzewne	76,9	74,0
XVIII	Kapelusze, parasole, laski itp. artykuły mody	2,2	0,2
	inne działy	4,6	10,1

Z liczb zawartych w tablicy wynika, że szczególnie silnie wzrósł przywóz w dziale środków transportowych — o 268 proc.: w dziale maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego — o 173 proc.; w dziale metali nieszlachetnych i wyrobów z nich—o 108 proc.; w dziale włókienniczym i wyrobów z nich — o 79 proc. i w dziale wytworów pochodzenia zwierzęcego (chodzi tu o śledzie z połowów angielskich) — o 63 proc.

Obok wzrostu przywozu z większej części działów, stwierdzamy zmniejszenie się przywozu wytworów pochodzenia mineralnego — o 33 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 6 proc.; oraz kauczuku i wyrobów z niego — o 18 proc.

Główną pozycję przywozu z Anglii stanowią nadal surowce włókiennicze i wyroby z nich, obejmując 32 proc. ogólnej wartości przywozu z Anglii. Następnymi ważnymi działami w przywozie są: maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny — 16 proc., metale nieszlachetne i wyroby z nich — 13 proc., wytwory pochodzenia zwierzęcego — 12 proc.

Wywóz do Anglii zmalał we wszystkich prawie grupach.

Sytuację ratuje jedynie wzrost wywozu wytworów pochodzenia zwierzęcego (przede wszystkim bekonów), przetworów spożywczych oraz kilku mniej znacznych działów. Wywóz wytworów pochodzenia zwierzęcego wzrósł o 41 proc. w porównaniu do roku 1934. Wywóz przetworów spożywczych wzrósł o 73 proc. Nastąpiło zmniejszenie wywozu wytworów pochodzenia roślinnego — o 37 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego — o 89 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich — o 21 proc.; drzewa i wyrobów drzewnych — o 4 proc.; kapeluszy, parasoli, lasek itp. artykułów mody — o 93 proc.

Głównymi artykułami wywozu do Anglii pozostają nadal wytwory pochodzenia zwierzęcego, stanowiące 47 proc. oraz drzewo i wyroby z niego — 34 proc. ogólnej wartości wywozu do Anglii.

Szwecja.

Nasz obrót zagraniczny ze Szwecją, podobnie do dwu poprzednio wymienionych państw wzrósł w większym stopniu w przywozie, aniżeli w wywozie, a mianowicie wywóz wzrósł o 59 proc., przywóz — o 128 proc. Saldo bilansu handlowego kształtuje się w dalszym ciągu dodatnio i wynosi w roku 1938 — 26 milionów złotych (w roku 1934 wynosiło 25 milionów złotych).

Obraz struktury obrotu towarowego ze Szwecją według działów przedstawia tablica 16.

Tablica 16.

Struktura handlu zagranicznego ze Szwecją

(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**19,8**	**45,2**
III	Wytwory poch. mineralnego	2,7	8,1
VIII	Surowce włókiennicze i wyr. z nich	1,2	3,1
XI	Papier i wyroby z niego	3,5	4,6
XIII	Metale nieszlachetne i wyr. z nich	2,9	10,3
XIV	Maszyny i apar., sprzęt elektrotech.	6,7	10,1
	inne działy	3,0	9,0
	Wywóz ogółem	**45,1**	**71,5**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	2,1	1,4
III	Wytwory pochodzenia mineralnego .	35,5	52,4
VI	Przetwory chem., farmac., farby . .	2,4	3,5
X	Drzewo, wyroby drzewne	1,5	3,4
XIII	Metale nieszlachetne i wyroby z nich	2,5	5,8
	inne działy	1,2	5,1

Wzrost przywozu odnosi się do wszystkich działów. Szczególnie silnie zaznaczył się wzrost przywozu wytworów pochodzenia mineralnego (rudy żelaznej) — o 205 proc.; surowców włókienniczych — o 164 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 258 proc.; maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego — o 52 proc.; papieru i wyrobów z niego — o 32 proc. Wymienione wyżej działy stanowią 80 proc. ogólnej wartości przywozu ze Szwecji.

Jeżeli chodzi o udział poszczególnych działów w ogólnym przywozie ze Szwecji, to metale nieszlachetne i wyroby z nich stanowią 23 proc. ogólnej wartości przywozu; maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny — 22 proc.; wytwory pochodzenia mineralnego — 18 proc. Sumując powyższe stwierdzamy, że import metali pod różnymi postaciami wynosi 63 proc. ogólnego przywozu ze Szwecji.

Przechodząc do wywozu stwierdzamy również wzrost we wszystkich działach, a mianowicie: metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 136 proc.; drzewa i wyrobów drzewnych — o 117 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 46 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego (przede wszystkim węgla) — o 48 proc. i wytworów pochodzenia roślinnego — o 34 proc.

Główną rolę w wywozie do Szwecji odgrywają wytwory pochodzenia mineralnego (węgiel), stanowiąc w roku 1938 — 73 proc. ogólnej wartości wywozu do Szwecji.

Włochy.

Obrót towarowy Polski z Włochami w wywozie wzrósł o 77 proc., w przywozie zaś pozostał prawie na poziomie z r. 1934. Saldo bilansu handlowego zawsze dodatnie wzrosło dziesięciokrotnie w porównaniu do roku 1934 i w roku 1938 wynosi — 31 milionów złotych. Przywóz i wywóz do Włoch według działów uwidacznia tablica 17.

Tablica 17.

Struktura handlu zagranicznego z Włochami

(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**33,7**	**33,8**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	9,2	16,1
V	Przetwory spożywcze, tytoń	11.4	6,8
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	4,5	2,5
XV	Środki transportowe	2,8	2,7
	inne działy	5,8	5,6
	Wywóz ogółem	**37,0**	**65,4**
I	Wytwory poch. roślinnego	2,6	7,1
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	4,7	6,6
III	Wytwory poch. mineralnego	26,9	40,7
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	0,0	2,0
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich .	1,0	4,2
	inne działy	1,7	4,7

Wzrost przywozu nastąpił głównie w dziale wytworów pochodzenia roślinnego (owoce — pomarańcze i cytryny) — o 76 proc. Ten poważny wzrost naczelnego artykułu przywozowego z Włoch zniwelował dość pokaźne zmniejszenie się przywozu we wszystkich działach pozostałych. Zmniejszył się mianowicie przywóz przetworów spożywczych (wina) i tytoniu o 40 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich — o 43 proc.

W strukturze obrotów wytwory pochodzenia roślinnego stanowią najważniejszy dział przywozu z Włoch, wynoszący 48 proc. jego ogólnej wartości. Następnym działem, stanowiącym 20 proc. ogólnej wartości przywozu są przetwory spożywcze i tytoń.

Wywóz do Włoch kształtuje się wybitnie dodatnio w odniesieniu do wszystkich działów. Wywóz wytworów pochodzenia roślinnego wzrósł o 171 proc.; wytworów pochodzenia zwierzęcego — o 39 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego (węgla) — o 51 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych — o 1747 proc. i wreszcie metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 173 proc.

Głównym działem w wywozie do Włoch w dalszym ciągu są wytwory pochodzenia mineralnego, obejmujące 62 proc. ogólnej wartości wywozu.

Belgia.

Belgia znajduje się na liście państw, wywóz do których zmalał nieznacznie, nastąpił natomiast bardzo poważny, bo sięgający 109 proc. wzrost przywozu. Saldo bilansu handlowego zawsze dodatnie zmalało znacznie do 4 milionów złotych w roku 1938.

Tablica 18.

Struktura handlu zagranicznego z Belgią

(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	25,3	52,9
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	2,8	5,9
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . .	3,7	6,2
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	11,1	20,0
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	3,3	8,9
	inne działy	4,5	12,0
	Wywóz ogółem	58,3	56,7
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	29,4	32,3
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	7,6	7,4
V	Przetwory spożywcze, tytoń	2,8	2,1
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	0,6	3,6
X	Drzewo, wyroby drzewne	13,1	6,7
XIII	Metale nieszlachetne i wyroby z nich	1,9	0,4
	inne działy	2,9	4,2

Wzrost przywozu zaznaczył się we wszystkich działach. Szczególnie silnie w odniesieniu do metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 171 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 108 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich (wełna i szmaty) — o 81 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych — o 68 proc.

Najważniejszym działem w przywozie z Belgii są surowce włókiennicze i wyroby z nich; stanowią one 38 proc. ogólnej wartości przywozu z Belgii, następnie metale nieszlachetne i wyroby z nich (żelastwo, miedź) — 17 proc.; skóry, futra i wyroby skórzane — 12 proc.; przetwory chemiczne, farmaceutyczne i farby — 11 proc.

Wywóz do Belgii w niektórych działach wzrósł, w niektórych zmalał. Wzrósł wywóz wytworów pochodzenia roślinnego o 10 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich (lnu) — o 452 proc. Zmalał natomiast pokaźnie wywóz metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 81 proc.; drzewa i wyrobów drzewnych — o 48 proc.; przetworów spożywczych — o 26 proc.

Głównym działem wywozu do Belgii, wynoszącym 57 proc. ogólnej wartości wywozu, są wytwory pochodzenia roślinnego (zboża, przede wszystkim jęczmień, fasola, nasiona, chmiel).

Holandia.

Obrót towarowy Polski z Holandią wzrósł w przywozie o 25 proc., w wywozie o 34 proc. Saldo bilansu handlowego z tym państwem zawsze dodatnie wzrosło z 11 milionów złotych w roku 1934 do 17 milionów złotych w r. 1938.

Tablica 19 przedstawia handel zagraniczny Polski z Holandią według najważniejszych działów.

Tablica 19.

Struktura handlu zagranicznego z Holandią

(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	29,4	36,8
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	3,0	2,6
VI	Woski, tłuszcze, oleje, pochodz. roślinnego i zwierzęcego	5,4	3,6
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	1,9	2,4
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	6,1	4,7
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	2,2	4,2
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	5,2	11,3
XIV	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	1,7	3,9
	inne działy	3,8	4,0
	Wywóz ogółem	40,1	53,9
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	5,4	6,7
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	1,2	1,7
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	4,2	6,5
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1,5	0,6

		1934	1938
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	0,2	1,6
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane	1,1	4,0
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	2,1	2,7
X	Drzewo, wyroby drzewne	18,2	23,4
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	4,9	5,5
	inne działy	1,2	6,1

Przywóz z Holandii w większości działów wzrósł, a szczególnie silny wzrost odnosi się do: maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego — o 130 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich (żelastwo, cyna) — o 117 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich (głównie szmaty) — o 87 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 28 proc. Dało się jednocześnie zauważyć zmniejszenie przywozu wytworów pochodzenia roślinnego (winogron i kwiatów) — o 14 proc., tłuszczy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego (głównie tłuszczu kakaowego) — o 32 proc. oraz skór i wyrobów skórzanych — o 23 proc.

Struktura przywozu z Holandii w relacji procentowej przedstawia się następująco w odniesieniu do ogólnej wartości przywozu w roku 1938: metale nieszlachetne i wyroby z nich — 31 proc.; skóry, futra i wyroby skórzane — 13 proc.; surowce włókiennicze i wyroby z nich — 11 proc., maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny — 11 proc.; tłuszcze pochodzenia roślinnego i zwierzęcego — 10 proc.

Przechodzimy do wywozu do Holandii. Szczególnie silny wzrost wywozu odnosi się do przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 559 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych — o 271 proc.; wytworów pochodzenia zwierzęcego — o 37 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego (węgiel) — o 57 proc.; drzewa i wyrobów drzewnych — o 31 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich (przędza wełniana) — o 30 proc.; wytworów pochodzenia roślinnego — o 24 proc.

Na czele artykułów wywożonych do Holandii w dalszym ciągu stoi drzewo i wyroby drzewne, obejmując 44 proc. ogólnej wartości wywozu do tego kraju. Mniejszymi stosunkowo działami są wytwory pochodzenia roślinnego — 12 proc.; wytwory pochodzenia mineralnego również 12 proc.; metale nieszlachetne i wyroby z nich — 10 proc.

Francja.

Obrót towarowy Polski z Francją w przywozie pozostał mniej więcej na poziomie roku 1934, w wywozie zaś wzrósł o 10 proc. Saldo bilansu handlowego Polski z Francją kształtuje się dla Polski ujemnie, wynosząc w roku 1938 minus 2 miliony złotych (w roku 1937 wynosiło plus 9 milionów złotych, w roku 1934 — minus 5 milionów złotych).

Tablica 20.

Struktura handlu zagranicznego z Francją

(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**46,1**	**46,3**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego	1,3	1,6
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1,8	2,0
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	5,5	5,2
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane	5,7	4,0
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	17,5	12,5
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	4,6	8.3
XIV	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	3,9	5,5
XV	Środki transportowe	1,2	1,6
XVI	Wagi, narzędzia, instrumenty i aparaty precyzyjne	1,8	1,7
	inne działy	3,0	4,0
	Wywóz ogółem	**40,7**	**44,7**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego	3,9	3,8
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	3,6	2,9
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	18,2	28,5
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1,8	2,0
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	0,1	1,4
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	1,7	2,3
X	Drzewo, wyroby drzewne	9,4	2,0
	inne działy	2,1	1,7

W porównaniu do r. 1934 struktura przywozu z Francji uległa dość znacznym zmianom. Nastąpił wzrost przywozu: metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 81 proc.; maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego — o 41 proc.; środków transportowych o 40 proc.; wytworów pochodzenia roślinnego — o 22 proc.; przetworów spożywczych i tytoniu — o 11 proc. Jednocześnie nastąpiło zmniejszenie się przywozu skór, futer i wyrobów skórzanych — o 29 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich (jedwab, wełna, nici bawełniane) — o 29 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb — o 6 proc.; wag, narzędzi, instrumentów i aparatów precyzyjnych i t.p. — o 6 proc.

Jeżeli chodzi o procentowy udział poszczególnych działów w ogólnej wartości przywozu z Francji, to na pierwszym miejscu wymienić należy surowce włókiennicze i wyroby z nich — 27 proc.; metale nieszlachetne i wyroby z nich — 18 proc.; maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny — 12 proc.; przetwory chemiczne, farmaceutyczne i farby — 11 proc.

Wywóz do Francji wzrósł dość poważnie w odniesieniu do większości działów towarów, jednakowoż są działy wywóz których zmalał. Wzrost wywozu odnosi się do: wytworów pochodzenia mineralnego (węgiel) — o 57 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych

i farb — o 1143 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich o 40 proc. Nastąpiło zmniejszenie wywozu: drzewa i wyrobów drzewnych, również koszykarskich — o 79 proc.; zwierząt żywych i wytworów pochodzenia zwierzęcego — o 19 proc.

Naczelnym artykułem wywozowym do Francji są wytwory pochodzenia mineralnego, wartość wywozu których stanowi 64 proc. ogólnej wartości naszego wywozu do Francji.

Czecho-Słowacja.

Handel towarowy Polski z Czecho-Słowacją w roku 1938 kształtował się jeszcze na dostatecznie wysokim poziomie. Niewątpliwie odebranie Czecho - Słowacji obszarów przemysłowych przez Niemcy i przez Polskę przyczyni się do wydatnego zmniejszenia obrotów towarowych polsko — czecho-słowackich. Przywóz z Czecho-Słowacji w porównaniu z rokiem 1934 wzrósł o 25 proc., wywóz zaś zmalał o 14 proc. Saldo bilansu handlowego zmalało bardzo i w r. 1938 wynosi plus 2 miliony złotych.

Tablica 21.

Struktura handlu zagranicznego z Czecho-Słowacją (w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**32,5**	**40,7**
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	4,0	5,3
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	2,0	1,8
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . .	3,9	3,3
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	6,2	8,1
XI	Papier i wyroby z niego	1,4	2,7
XII	Wyroby kamieniarskie, ceramiczne, szklane	2,5	2,3
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	3,8	4,4
XIV	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	3,3	4,6
XV	Środki transportowe	0,2	2,7
	inne działy	5,3	5,5
	Wywóz ogółem	**50,4**	**43,2**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	4,2	3,8
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	5,9	4,2
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	21,0	14,0
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1,2	0,4
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	3,8	3,7
VII	Skóra, futra, wyroby skórzane . . .	2,4	1,4
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	3,8	5,6
X	Drzewo, wyroby drzewne	3,5	2,1
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	3,2	5,1
	inne działy	1,3	2,9

Przeglądając kształtowanie się przywozu poszczególnych działów stwierdzamy wzrost importu większości towarów. Wzrósł mianowicie przywóz wytworów pochodzenia mineralnego — o 35 proc.; surowców włókienniczych i wyrobów z nich (tkaniny bawełniane) — o 32 proc.; papieru i wyrobów z niego (celuloza) — o 89 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 17 proc.; maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego—o 38 proc.; środków transportowych — o 1030 proc. Jednocześnie zaznaczyło się zmniejszenie przywozu przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb o 12 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych o 15 proc.

Głównym artykułem przywozowym z Czecho-Słowacji są wyroby włókiennicze, stanowiące 20 proc. ogólnej wartości przywozu; następnie wytwory pochodzenia mineralnego — 13 proc.; metale nieszlachetne i wyroby z nich 11 proc.; maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny również 11 proc.

Wywóz do Czecho - Słowacji wykazał wzrost zaledwie w dwu działach: surowce włókiennicze i wyroby z nich (przędza wełniana, len,) — o 44 proc.; metale nieszlachetne i wyroby z nich — o 56 proc. W odniesieniu do pozostałych działów zaznaczył się spadek wywozu: przetworów spożywczych — o 62 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych — o 42 procent; wytworów pochodzenia mineralnego — o 33 proc.; wytworów pochodzenia zwierzęcego — o 28 proc.

Przechodząc do struktury wywozu do Czecho-Słowacji na pierwszym miejscu znajdujemy artykuły pochodzenia mineralnego (gazolina, benzyna, nafta, węgiel kamienny), stanowiące 32 proc. ogólnej wartości wywozu; następnie idą surowce włókiennicze i wyroby z nich — 13 proc.; metale nieszlachetne i wyroby z nich — 12 proc.; zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego — 10 proc.; przetwory spożywcze, tytoń — 10 proc.

Szwajcaria.

Wywóz i przywóz w wymianie towarowej ze Szwajcarią wzrósł, a mianowicie przywóz o 19 proc., wywóz o 88 proc. Dzięki temu saldo bilansu handlowego ze Szwajcarią poprawiło się z minus 9 milionów złotych w roku 1934 na minus 3 miliony złotych w r. 1938.

Tablica 22.

Struktura handlu zagranicznego ze Szwajcarią (w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**22,0**	**26,9**
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1,4	1,3
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	5,8	6,0
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	6,5	2,3
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	1,4	1,0
XIV	Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	2,9	6,9
XVI	Wagi, narzędzia, instrumenty i aparaty precyzyjne	2,7	7,7
	inne działy	1,2	1,7

		1934	1938
	Wywóz ogółem	**12,7**	**23,9**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	1,0	8,1
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	1,9	5,6
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	3,0	1,6
V	Przetwory spożywcze, tytoń	0,6	1,6
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	1,7	0,9
X	Drzewo, wyroby drzewne	3,2	4,2
	inne działy	1,3	1,9

Jeżeli chodzi o strukturalne zmiany przywozu, podkreślić należy bardzo poważny wzrost, sięgający 135 proc., maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechnicznego (głównie różnego rodzaju urządzeń i maszyn elektrycznych), następnie wag, narzędzi, instrumentów i aparatów precyzyjnych (głównie zegarów i zegarków kieszonkowych) — o 183 proc. Zmalał natomiast przywóz surowców włókienniczych i wyrobów z nich (głównie jedwabiu) — o 65 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 24 proc. oraz przetworów spożywczych (soki, sosy, wyciągi mięsne, warzywne w stanie płynnym lub stałym) — o 10 proc.

Głównymi artykułami przywożonymi ze Szwajcarii są: wagi, narzędzia, instrumenty i aparaty precyzyjne, stanowiące w swej wartości 29 proc. ogólnego przywozu ze Szwajcarii; maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny — 26 proc.; przetwory chemiczne, farmaceutyczne i farby — 22 proc.

Wywóz do Szwajcarii najpoważniej wzrósł w dziale wytworów pochodzenia roślinnego, mianowicie o 715 proc. i dział ten zajął pierwsze miejsce wśród artykułów wywożonych z Polski do Szwajcarii. Następnie poważny wzrost odnosi się do wywozu wytworów pochodzenia zwierzęcego — o 193 proc.; przetworów spożywczych (głównie ziemniaki suszone) — o 188 proc., oraz drzewa i wyrobów drzewnych (papierówka, drzewo tarte, fryzy dębowe) — o 30 proc.

Głównym artykułem wywozowym do Szwajcarii w roku 1938 są wytwory pochodzenia roślinnego, które stanowią w swej wartości 34 proc. wywozu. W roku 1934 artykuły tego działu stanowiły zaledwie 8 proc. ogólnej wartości wywozu. Następnym działem są artykuły pochodzenia zwierzęcego, wartość których stanowi 23 proc. ogólnej wartości wywozu. Trzecim z kolei artykułem jest drzewo i wyroby drzewne, zajmujące 17 proc. wartości eksportu. W roku 1934 drzewo było naczelną pozycją w naszym wywozie do Szwajcarii. W porównaniu do roku 1934 na podrzędne miejsce przeszedł eksport wytworów pochodzenia mineralnego, zajmuje on mianowicie 7 proc. ogólnej wartości eksportu do Szwajcarii, podczas gdy w roku 1934 stał na drugim miejscu i stanowił 23 proc. wartości wywozu.

Finlandia.

Obrót towarowy Polski z Finlandią wzrósł znacznie, a mianowicie w przywozie o 195 proc., w wywozie o 76 proc. Bilans handlowy z Finlandią kształtuje się wybitnie dodatnio ze względu na mały przywóz towarów.

Tablica 23.

Struktura handlu zagranicznego z Finlandią
(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**1,0**	**2,8**
	Wywóz ogółem	**12,3**	**21,7**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	2,5	2,7
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	3,0	5,6
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1,7	4,2
VI	Przetwory chemiczne i farmaceutyczne, farby	3,7	4,6
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	0,6	2,2
	inne działy	1,0	2,3

Wzrost wywozu odnosi się do wszystkich działów, a szczególnie: do metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 282 proc.; przetworów spożywczych (cukier) — o 157 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego — o 91 proc.; przetworów chemicznych, farmaceutycznych, farb — o 25 proc.; wytworów pochodzenia roślinnego — o 10 proc.

Główną pozycję wywozu do Finlandii stanowią wytwory pochodzenia mineralnego, obejmując 26 proc. wartości ogólnej wywozu. Następnie idą przetwory chemiczne, farmaceutyczne i farby — 21 proc.; przetwory spożywcze — 20 proc.; wytwory pochodzenia roślinnego — 12 proc.; metale nieszlachetne i wyroby z nich — 10 proc.

Przywóz z Finlandii, jako bardzo nieznaczny, pozostawiamy bez omówienia.

Norwegia.

Zarówno wywóz, jak i przywóz z Norwegii w porównaniu do roku 1934 wzrósł, a mianowicie wywóz o 50 proc., przywóz o 148 proc. Bilans handlowy Polski z Norwegią jest dodatni i wynosi w roku 1938 — 1 milion złotych wobec 6 milionów w roku 1934.

Tablica 24.

Struktura handlu zagranicznego z Norwegią
(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**7,5**	**18,6**
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	1,7	3,6
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	0,6	2,6
IV	Woski, tłuszcze, oleje pochodz. roślinnego i zwierzęcego	2,4	4,2
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	0,7	3,6
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	1,3	3,9
	inne działy	0,7	0,7

		1934	1938
	Wywóz ogółem	**13,5**	**20,2**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	5,8	4,8
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	5,4	9,3
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	1,2	3,7
	inne działy	1,1	2,5

W przywozie z Norwegii nastąpił wzrost we wszystkich działach i to dość poważnie: skór, futer i wyrobów z nich (głównie futer) — o 406 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego (rudy żelazne) — o 353 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich (żelastwo, aluminium) — o 194 proc.; wytworów pochodzenia zwierzęcego (śledzie) — o 110 proc.; tłuszczów pochodzenia zwierzęcego (tran) — o 71 proc.

Głównym artykułem przywozowym z Norwegii pozostają nadal tłuszcze zwierzęce, stanowiące 19 proc. wartości przywozu. Na drugim miejscu figurują metale nieszlachetne i wyroby z nich — 21 proc.; na trzecim wytwory pochodzenia zwierzęcego — 19 proc.; dalej idą skóry, futra i wyroby skórzane — 19 proc.; wytwory pochodzenia mineralnego — 14 proc.

Nastąpił wzrost wywozu: metali nieszlachetnych i wyrobów z nich — o 209 proc.; wytworów pochodzenia mineralnego (węgiel) — o 72 proc. Jednocześnie nastąpiło zmniejszenie wywozu wytworów pochodzenia roślinnego (zbóż i mąki) o 18 proc.

Do Norwegii wywozimy głównie wytwory pochodzenia mineralnego (węgiel i koks), które stanowią 46 proc. ogólnej wartości wywozu, następnie wytwory pochodzenia roślinnego — 24 proc., metale nieszlachetne i wyroby z nich (żelazo i stal) — 18 proc.

Bułgaria.

Bułgaria jest ostatnim państwem wśród europejskich, omawianym przez nas, gdyż pozostałe państwa zarówno w eksporcie jak i w imporcie, stanowią znacznie mniejsze pozycje. W obrotach towarowych z tym państwem zaznaczył się niezwykle silny rozwój zarówno wywozu, jak i przywozu. Wywóz wzrósł o 514 proc., przywóz o 489 proc. Saldo bilansu handlowego kształtuje się dla Polski ujemnie i wynosi w roku 1938 minus 3 miliony złotych.

Tablica 25.

Struktura handlu zagranicznego z Bułgarią (w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**3,3**	**19,4**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	1,0	1,4
V	Przetwory spożywcze i tytoń . . .	1,2	16,1
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	1,0	1,6
	inne działy	0,3	0,4
	Wywóz ogółem	**2,6**	**15,8**
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	0,6	2,0
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	1,5	11,8
	inne działy	0,5	2.1

Przechodząc do analizy, stwierdzamy kolosalny wzrost przywozu tytoniu, wynoszący 1203 proc. w porównaniu do roku 1934. Jednocześnie nastąpił wzrost przywozu wytworów pochodzenia roślinnego (winogrona) — o 32 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych (skóry baranie) — o 58 proc.

Głównym artykułem, stanowiącym w roku 1938 — 83 proc. wartości przywozu z Bułgarii jest tytoń.

Przechodząc do wywozu stwierdzamy wzrost o 703 proc., eksportu metali nieszlachetnych i wyrobów z nich (żelazo i stal) oraz o 239 proc. surowców włókienniczych i wyrobów z nich.

Głównym artykułem wywozowym, stanowiącym 74 proc. wartości wywozu do Bułgarii, są metale nieszlachetne i wyroby z nich.

—o—

Obrót towarowy z państwami pozaeuropejskimi jest bardzo znaczny — rozsiany jest jednak po całym świecie. Na czoło wysuwają się cztery państwa, obrót z którymi jest największy — i te tylko państwa omówimy poniżej.

Stany Zjednoczone A. P.

Stany Zjednoczone są naczelnym naszym kontrahentem wśród państw pozaeuropejskich. Z tym krajem nastąpił bardzo poważny wzrost obrotu w wywozie i przywozie. Wywóz wzrósł o 173 proc., przywóz o 31 proc. Bilans handlowy ze Stanami Zjednoczonymi kształtuje się zawsze ujemnie, wynosząc w roku 1938 — 95 milionów złotych.

Tablica 26.

Struktura handlu zagranicznego ze Stanami Zjedn. A. P. (w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**121,1**	**158,4**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	5,1	2,7
V	Przetwory spożywcze, tytoń	2,3	2,5
VI	Przetwory chem., farmac., farby . .	2,0	2,6
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	3,8	2,5
VIII	Sur. włókiennicze i wyroby z nich .	84,2	70,8
XIII	Metale nieszlachetne i wyr. z nich	16,2	41,5
XIV	Maszyny, apar., sprzęt elektrotech.	3,1	15,9
XV	Środki transportowe	0,6	12,5
XVI	Wagi, narzędzia, instr., ap. precyz.	1,7	3,5
	inne działy	2,0	4,0
	Wywóz ogółem	**22,8**	**62,9**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	10,9	5,1
II	Zwierzęta żywe i wytwory pochodzenia zwierzęcego	1,5	2,6
V	Przetwory spożywcze, tytoń	1.8	45,9
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . . .	2 6	1,1
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	0,9	2,3
X	Drzewo, wyroby drzewne	3,3	2,6
	inne działy	1,9	3,2

Największy wzrost przywozu odnosi się do działu środków transportowych — o 1956 proc. Chodzi tu o przywóz samochodów. Następnie wzrósł przywóz maszyn i aparatów, sprzętu elektrotechniczn. — o 416 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich (żelastwo, miedź) — o 156 proc; wag, narzędzi, instrumentów i aparatów precyzyjnych itp. (wstęgi kinematograficzne) — o 113 proc.; wreszcie przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb (sadze) — o 32 proc. Nastąpiło jednocześnie zahamowanie przywozu surowców włókienniczych i wyrobów z nich (bawełny) — o 16 proc.; skór, futer, wyrobów skórzanych — o 35 proc.

Naczelnym działem artykułów przywozowych ze Stanów Zjednoczonych A. P. są surowce włókiennicze, zajmujące 45 proc. ogólnej wartości przywozu. Drugim z kolei artykułem są metale nieszlachetne i wyroby z nich, stanowiące 26 proc. przywozu.

Przechodząc do wywozu stwierdzamy niezwykle intensywny rozwój eksportu przetworów spożywczych (szynki) — o 2490 proc; następnie surowców włókienniczych i wyrobów z nich — o 180 proc.; wytworów pochodzenia zwierzęcego (szczecina) — o 65 proc. Jednocześnie zmniejszył się wywóz: wytworów pochodzenia roślinnego (nasiona, chmiel, grzyby) — o 48 proc.; skór, futer i wyrobów skórzanych o 58 proc.; drzewa i wyrobów drzewnych i koszykarskich (meble, wyroby koszykarskie) o 19 proc.

Olbrzymi wzrost wywozu artykułów spożywczych spowodował, że dział przetworów spożywczych wysunął się na pierwsze dominujące miejsce w wywozie do Stanów Zjednoczonych, stanowiąc 73 proc. ogólnej wartości naszego wywozu do tego kraju.

Indie Brytyjskie.

Obrót towarowy Polski z Indiami Brytyjskimi uległ stosunkowo nieznacznemu rozwojowi w stosunku do roku 1934, a mianowicie przywóz wzrósł o 20 proc., wywóz o 12 proc. Saldo bilansu handlowego z Indiami Brytyjskimi podobnie, jak z większością krajów surowcowych, kształtuje się wybitnie ujemnie dla Polski, wynosząc w roku 1938 minus 22 miliony złotych.

Tablica 27.

Struktura handlu zagranicznego z Indiami Bryt. (w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**26,0**	**31,2**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego	11,4	3,0
III	Wytwory pochodzenia mineralnego	0,1	1,6
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane	0,3	9,6
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	10,7	15,9
IX	Kauczuk, jego surogaty, wyroby z tych materiał.	2,6	0,6
	inne działy	1,1	0,4
	Wywóz ogółem	**8,2**	**9,2**
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	1,8	2,4
X	Drewno, wyroby drzewne	1,3	1,4
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	4,0	4,7
	inne działy	1,2	0,7

W przywozie najpoważniejszy wzrost odnosi się do: skór, futer i wyrobów skórzanych (karakuły) — o 3460 proc. Również bardzo poważnie wzrósł przywóz wytworów pochodzenia mineralnego (rudy chromowe) — o 2560 proc., oraz surowców włókienniczych i wyrobów z nich (bawełna) o 49 proc. Nastąpiło natomiast bardzo poważne zahamowanie przywozu wytworów pochodzenia roślinnego — o 73 proc., kauczuku, jego surogatów i wyrobu z tych materiałów — o 77 proc.

W strukturze przywozu z Indii Brytyjskich naczelne miejsce przysługuje surowcom włókienniczym, przywóz których stanowi 51 proc. ogólnej wartości przywozu. Na drugim miejscu znajdują się skóry, futra i wyroby skórzane — 31 proc.

Wzrost wywozu, jak wspomnieliśmy jest mniej intensywny i odnosi się do nast. działów: surowce włókiennicze i wyroby z nich — o 37 proc., metale nieszlachetne i wyroby z nich — o 20 proc., drzewo i wyroby drzewne, (płyty klejone, meble) — o 15 proc.

Na czele eksportu stoją metale nieszlachetne i wyroby z nich, stanowiąc 51 proc. ogólnej wartości wywozu do Indii Brytyjskich. Na drugim miejscu znajdujemy surowce włókiennicze i wyroby z nich — 26 proc., na trzecim drzewo i wyroby drzewne — 16 proc.

Australia.

Przywóz z Australii wzrósł o 17 proc. — Przedstawia się on następująco: skóry, futra i wyroby skórzane — o 244 proc., surowce włókiennicze i wyroby z nich (wełna) o 11 proc.

Tablica 28.

Struktura handlu zagranicznego z Australią (w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**23,7**	**27,8**
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane	0,5	1,7
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich	23,0	25,5
	inne działy	0,2	0,6
	Wywóz ogółem	**0,5**	**0,6**

Naczelnym artykułem przywozu z Australii są surowce włókiennicze stanowiące 92 proc. ogólnej wartości przywozu z Australii.

Pomijamy tu omówienie wywozu do Australii, jako pozycji bardzo nieznacznej.

Argentyna.

W roku 1938 w porównaniu do roku 1934 obrót towarowy Polski z Argentyną wzrósł po stronie przywozu o 115 proc., po stronie wywo-

zu o 148 proc. Saldo bilansu handlowego kształtujące się zawsze ujemnie, dla roku 1938 wykazuje minus 10 milionów złotych.

Tablica 29.

Struktura handlu zagranicznego z Argentyną.
(w milionach złotych)

		1934	1938
	Przywóz ogółem	**17,1**	**36,8**
I	Wytwory pochodzenia roślinnego . .	1,9	0,0
VI	Przetwory chem., farmac., farby . .	4,3	7,1
VII	Skóry, futra, wyroby skórzane . .	2,5	15,7
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich . .	7,9	13,1
	inne działy	0,4	0,9
	Wywóz ogółem	**9,1**	**22,7**
III	Wytwory pochodzenia mineralnego .	0,6	3,1
VIII	Surowce włókien. i wyroby z nich .	1,1	0,8
X	Drzewo i wyroby drzewne	2,1	6,0
XIII	Metale nieszlach. i wyroby z nich	3,5	10,5
XIV	Maszyny, apar., sprzęt elektrotechn.	1,1	0,3
	inne działy	0,7	2,0

Wzrost przywozu z Argentyny odnosi się do większości działów towarowych, a mianowicie: skór, futer i wyrobów skórzanych (skóry surowe) — o 531 proc., surowców włókienniczych i wyrobów z nich (wełna) — o 64 proc., przetworów chemicznych, farmaceutycznych i farb (ekstrakty garbnikowe) — o 65 proc. — Zmalał natomiast prawie o 100 proc. przywóz wytworów pochodzenia roślinnego.

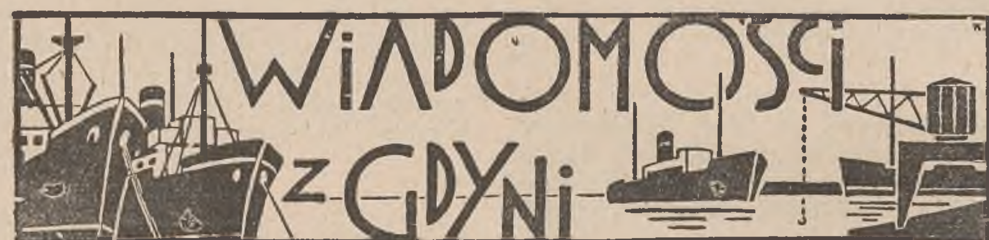
Główną pozycją przywozu z Argentyny są skóry, futra i wyroby skórzane, stanowiące 43 proc. ogólnej wartości przywozu, następnie surowce włókiennicze — 35 proc. i przetwory chemiczne — 19 proc.

W wywozie nastąpił poważny wzrost: wytworów pochodzenia mineralnego (węgiel kamienny) — o 396 proc.; metali nieszlachetnych i wyrobów z nich (żelazo, stal) — o 197 proc.; drzewa i wyrobów drzewnych (drzewo tarte jodłowe i świerkowe, płyty klejone) — o 188 proc. Nastąpiło zahamowanie wywozu wag, narzędzi, instrumentów i aparatów precyzyjnych i t. p. — o 73 proc. oraz surowców włókienniczych i wyrobów z nich — o 22 proc.

Naczelną pozycją naszego wywozu do Argentyny są metale nieszlachetne i wyroby z nich, stanowiące 48 proc. wartości wywozu, dalej drzewo i wyroby drzewne — 26 proc.; wytwory pochodzenia mineralnego — 14 proc.

d. c. n.

Bolesław Polkowski

POWRÓT Z URLOPU PREZESA NASZEJ IZBY.

Dnia 23 lutego br. powrócił z urlopu i objął urzędowanie Prezes naszej Izby p. Stanisław Tor.

WYBÓR NOWEGO RADCY NASZEJ IZBY.

Główna Komisja Wyborcza dla wyborów do Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni na posiedzeniu swym w dniu 16 lutego br. zatwierdziła wybór p. inż. Felicjana Karśnickiego, dokonany przez Polski Związek Przemysłu Elektrotechnicznego w Warszawie na radcę Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni z przydziałem do Sekcji Przemysłowej.

Pan Radca Inż. F. Karśnicki pełni funkcje Dyrektora Spółki Akcyjnej „Kabel Polski" w Bydgoszczy.

ZAPRZYSIĘŻENIE NOWEGO RZECZOZNAWCY NASZEJ IZBY.

Dnia 17 lutego br. urzędujący wiceprezes naszej Izby p. Dr Władysław Smoleń, w obecności radców Izby pp. dyr. Franciszka Marszała i dyr. Jerzego Hildta oraz dyrektora Izby p. mgr. Józefa Kawczyńskiego zaprzysiągł p. Stanisława Starzeńskiego, w charakterze rzeczoznawcy dla broni palnej i białej myśliwskiej, sportowej i wojskowej na obwód portu gdyńskiego.

ORGANIZACJA PRAC NAD ZAGADNIENIEM UHANDLOWIENIA GDYNI.

W numerze 45 z dnia 23 lutego br. pisma „Gazeta Pomorska" ukazała się notatka p. t. „Komisja dla uhandlowienia Gdyni ma zreorganizować administrację handlu zagranicznego", w której podana została wiadomość o powołaniu przez p. Komisarza Rządu m. Gdyni mgr. Franciszka Sokoła, specjalnej komisji, która ma opracować „konkretne plany reorganizacji w dziedzinie administracji handlu zagranicznego z uwzględnieniem żywotnych interesów handlowych Gdyni".

Ponieważ notatka ta w swym ogólnym założeniu nie jest zgodna z faktycznym stanem tej ważnej dla życia gospodarczego Gdyni

sprawy i polega na pomieszaniu 2 równoległych, ale odrębnie opracowywanych zagadnień, Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni, na skutek skierowanych do niej próśb o wyjaśnienia, uważa za wskazane przedstawić istotny stan sprawy.

Należy więc stwierdzić, że pod przewodnictwem posła B. Sikorskiego działa w Warszawie Komisja, powołana przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu, która ma na celu opracowanie wniosków, dotyczących reorganizacji administracji handlu zagranicznego. Komisja ta jednak działa w innym składzie bez udziału osób wymienionych w wyżej powołanej notatce.

Natomiast zagadnienie uhandlowienia Gdyni było przedmiotem narady, zwołanej przez p. Komisarza Rządu, podczas której ustalono na tle aktualnej sytuacji gospodarczej Gdyni konieczność wzmożenia wysiłków w kierunku podniesienia znaczenia gospodarczego Gdyni, jako ośrodka handlowego, szczególnie zaś w zakresie handlu zagranicznego.

Przedstawiciel Izby, Wicedyrektor Marchlewski, poinformował zebranych o pracach Izby w tej dziedzinie oraz o charakterze organów specjalnych, powołanych przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu dla zbadania trudności i niedomagań, jakie obecnie istnieją w dziedzinie handlu zagranicznego.

W związku z tym Izba nasza przez swego delegata podjęła z całą gotowością inicjatywę p. Komisarza Rządu, wyrażając zgodę na utworzenie zaproponowanej w czasie narady specjalnej Komisji do spraw uhandlowienia Gdyni w łonie Pomorskiej Rady Gospodarczej, uważając, że zabiegi Gdyni w tej dziedzinie mogą znaleźć pożądane poparcie opinii publicznej przy pomocy Pomorskiej Rady Gospodarczej.

Zgodnie z wytycznymi narady, odbytej u p. Komisarza Rządu, Komitet Organizacyjny Pomorskiej Rady Gospodarczej w dniu 11 lutego uchwalił powołanie do życia omawianej Komisji i to na zasadach, sformułowanych przez Izbę Przemysłowo-Handlową, a mianowicie w drodze powierzenia Izbie gestii prac tej Komisji.

OFICJALNE GODZINY BIUROWE PRZEDSIĘBIORSTW PORTOWYCH.

W połowie 1938 r. nastąpiło między Polskim Związkiem Maklerów Okrętowych a Zw. Przedsiębiorstw Transportowych w Gdyni, porozumienie, w myśl którego uchwalono uznać za office hours (oficjalne godziny biurowe) godziny od 9 — 17 w dni normalne, a w soboty od 9 do 13.

Porozumienie ustala „office hours" dla tych wypadków, gdy w charterze jest zastypulowane, że kapitan winien doręczyć załadowcy lub odbiorcy ładunku notice o gotowości statku do za — lub wyładowania w godzinach biurowych.

Rada Interesantów Portu na posiedzeniu w dniu 26 I 1939 r. przyjęła to do zatwierdzającej wiadomości.

POBYT DYR. WĘGIERSKICH PORTÓW WOLNYCH W GDYNI.

Dnia 23 lutego br. przybył do Gdyni naczelny dyrektor węgierskich portów wolnych na Dunaju w Csepel i Komarom p. Feliks Bornemissza w towarzystwie przedstawiciela P. K. P. oraz portów polskiego obszaru celnego w Budapeszcie dr. A. Steinera.

Po zwiedzeniu portu gdyńskiego i jego urządzeń oraz odbyciu konferencji, dyr Bornemissza był podejmowany przez Izbę naszą w gmachu Arbitrażu Bawełny herbatką.

Z Gdyni dyr Bornemissza udał się w towarzystwie dr. Steinera na zwiedzenie portu do Gdańska.

ZAMORSKIE OBROTY TOWAROWE PORTU GDYŃSKIEGO W STYCZNIU 1939 ROKU.

Zamorskie obroty towarowe portu gdyńskiego w miesiącu *styczniu 1939 roku* osiągnęły *825.351,6 ton,* wobec 776.268,3 ton w mies. grudniu 1938 r. oraz 801.573,5 ton w mies. styczniu 1938 r.

Miesiąc sprawozdawczy wykazuje 6,3 procentowy wzrost obrotów w porównaniu z miesiącem grudniem ub. r., 2,9%-owy wzrost obrotów w stosunku do miesiąca stycznia 1938 r., poważny 23,7%-owy wzrost obrotów w porównaniu z miesiącem styczniem 1937 roku, oraz 10,2%-owy wzrost w stosunku do miesiąca stycznia 1936 r.

Rok 1939 zapoczątkowany został pod dobrym znakiem. Wyniki pierwszego miesiąca bieżącego roku są znacznie większe, aniżeli w miesiącu grudniu ub. roku, jak również w analogicznym miesiącu szeregu lat poprzednich.

Wzrost ten zawdzięczać należy wyłącznie wzrostowi wywozu zamorskiego, gdyż przywóz zamorski wykazuje poważny spadek.

Na ogólne obroty zamorskie miesiąca sprawozdawczego (825.351,6 ton) złożył się przywóz zamorski — 119.490,7 ton oraz wywóz zamorski — 705.860,9 ton.

Przywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym *(119.490,7 ton)* wykazuje poważny 21,2%-owy spadek w porównaniu z ub. mies. grudniem 1938 r. (151.594,2 ton), równie poważny 24,5%-owy spadek w stosunku do przywozu mies. stycznia 1938 r. (158.181,8 ton) i nieznaczny 1,3%-owy spadek w porównaniu z mies. styczniem 1937 r. (121.036.6 ton).

Spadek przywozu zam. w miesiącu sprawozdawczym br. w porównaniu z ub. mies. grudniem spowodowały przede wszystkim towary masowe, jak złom żelazny, rudy i fosforyty. W miesiącu sprawozdawczym zmniejszył się przywóz zamorski w stosunku do ub. mies. grudnia już wspomnianych (w nawiasie dane za m. grudzień 1938 r.): rud różnych

i wypałków pirytowych — 8.501 ton (21.401 t.), fosforytów—21.625 t. (25.763 t.), oraz złomu żelaznego — 33.592 t. (39.092 t.) Oprócz powyższych surowców zmniejszył się również przywóz (w nawiasie dane za m. grudzień 1938 r.): nasion oleistych — 1.429 t. (5.546 t.), ryżu surowego — 1 t. (24 t.), owoców świeżych — 7.303 t. (8.396 t.), owoców suszonych — 977 t. (1.340 t.), orzechów i migdałów — 209 t. (248 t.), kawy — 351 t. (362 t.), korzeni — 111 t. (156 t.), żywicy — 685 t. (724 t.). asfaltu — 10 t. (20 t.), tłuszczu i olejów roślinnych — 368 t. (389 t.), tranu — 417 t. (865 t.), napoi alkoholowych i innych — 164 t. (183 t.), przetworów chemicznych — 189 t. (267 t.), farb — 40 t. (58 t.), garbników — 1.294 t. (2.280 t.), skór — 2.437 t. (2.592 t.), odpadków wełny — 70 t. (96 t.), bawełny — 8.032 t. (11.682 t.), przędzy bawełnianej — 136 t. (139 t.), juty — 1.467 t. (1.864 t.), szmat — 1.050 t. (1.130 t.), wyrobów gumowych — 40 t. (85 t.), papieru i makulatury — 1.317 t. (1.939 t.), papy i tektury — 6 t. (27 t.), żelaza surowego — 513 t. (615 t.), metali różnych — 823 t. (1.698 t.), cyny — 50 t. (121 t.), cynku — 8 t. (51 t.), miedzi — 1.941 t. (2.741 t.), wyrobów żelaznych i metalowych — 216 t. (477 t.) oraz samochodów, motocykli i części — 849 t. (1.053 t.)

Gros tych pozycyj, jak ryż, owoce suszone, owoce świeże, orzechy i migdały itd. wykazują normalne wahania sezonowe (w tym wypadku „in minus").

Na szczególne podkreślenie zasługuje tu spadek przywozu surowców hutniczych (złom i rudy) oraz surowców nawozów sztucznych (fosforytów).

Przywóz surowców hutniczych wykazuje spadek nawet w porównaniu z tym samym miesiącem styczniem 1938 roku.

Oprócz powyższych pozycyj, wykazujących spadek w porównaniu z ub. miesiącem grudniem 1938 r. należy zwrócić uwagę na pozycje, wykazujące spadek przywozu również w stosunku do miesiąca stycznia 1938 roku. Do pozycyj tych należą (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): nasiona oleiste — 1.429 t. (3.894 t.), ryż surowy — 1 t. (5.699 t.), żywica — 685 t. (905 t.), rudy różne i wypałki pirytowe — 8.501 t. (10.221 t.), asfalt — 10 t. (24 t.), tytoń — 7 t. (227 t.), skóry — 2.437 t. (3.180 t.), odpadki wełny — 70 t. (130 t.), przędza wełniana — 1 t. (15 t.), bawełna — 8.032 t. (8.878 t.), odpadki bawełny — 222 t. (296 t.), wyroby gumowe — 40 t. (59 t.), papa i tektura — 6 t. (29 t.), złom żelazny — 33.592 t. (75.689 t.), cyna — 50 t. (100 t.), cynk — 8 t. (305 t.), wyroby żelazne i metalowe — 216 t. (780 t.), maszyny, aparaty i części — 598 t. (843 t.) oraz części wagonów i lokomotyw — 153 t. (339 t.)

Poza wspomnianymi już surowcami hutniczymi zwracają uwagę przede wszystkim surowce oleiste, wykazując nader poważny spadek. Nieznaczny stosunkowo spadek wykazują surowce włókiennicze. Poważnemu zmniejszeniu ulega również przywóz gotowych wyrobów hutniczo-metalowych, jak maszyny, części wagonów itp.

W miesiącu sprawozdawczym zwiększa się natomiast przywóz zam. w porównaniu z ubiegłym mies. grudniem 1938 r. (w nawiasie dane za m. grudzień 1938 r.): nasion różnych — 189 t. (33 t.), herbaty — 125 t. (99 t.), kakao — 661 t. (469 t.), roślin i materiałów roślinnych — 192 t. (125 t.), śledzi świeżych — 2.080 ton (1.287 t.), śledzi solonych — 5.270 t. (5.210 t.), olejów — 531 t. (328 t.), smoły i smarów — 330 t. (12 t.), tłuszczów zwierzęcych surowych — 1.107 t. (541 t.), siarki — 1.104 t. (597 t.), wełny — 2.398 t. (1.817 t.), odpadków bawełny — 222 t. (135 t.), lnu, konopi i sisalu — 134 t. (6 t.), kauczuku — 734 t. (694 t.), celulozy — 1.145 t. (1.086 t.), oraz części wagonów i lokomotyw — 153 t. (112 t.)

Na szczególne podkreślenie zasługują tu przede wszystkim śledzie świeże. Podobnie jak z pozycjami, wykazującymi spadek i te pozycje wzrostu noszą charakter wahań miesięcznych.

Obrazem tendencji w strukturze obrotów jest dopiero porównanie z tym samym miesiącem ubiegłego 1938 roku.

Do pozycyj przywozu, wykazujących wzrost w porównaniu z tym samym miesiącem ub. 1938 roku należą przede wszystkim (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): owoce świeże — 7.303 t. (3.794 t.), owoce suszone — 977 t. (565 t.), konserwy owocowe — 9 t. (8 t.), orzechy i migdały — 209 t. (96 t.), kawa — 351 t. (290 t.), herbata — 125 t. (118 t.), kakao — 661 t. (305 t.), korzenie — 111 t. (110 t.), rośliny i materiały roślinne — 192 t. (75 t.), śledzie solone — 5.270 t. (3.149 t.), oleje — 531 t. (131 t.), smoła i smary — 330 t. (215 t.), tłuszcze i oleje roślinne — 368 t. 236 t.), tłuszcze zwierzęce surowe — 1.107 t. (874 t.), tran — 417 t. (182 t.), napoje alkoholowe i inne — 164 t. (56 t.), siarka — 1.104 t. (967 t.), przetwory chemiczne — 189 t. (155 t.), farby — 40 t. (35 t.), garbniki — 1.294 t. (784 t.), fosforyty — 21.625 t. (16.410 t.), wełna — 2.398 t. (1.726 t.), przędza bawełniana — 136 t. (113 t.), len, konopie, sisal i inne wł. — 134 t. (13 t.), juta — 1.467 t. (1.452 t.), szmaty — 1.050 t. (1.042 t.), kauczuk — 734 ton (718 t.), papier i makulatura — 1.317 t. (1.250 ton), celuloza — 1.145 t. (554 t.), żelazo surowe — 513 t. (239 t.), metale różne — 823 t. (328 t.), miedź — 1.941 t. (1.618 t.) oraz samochody, motocykle i części — 849 t. (821 t.)

Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę poważny wzrost przywozu owoców świeżych i suszonych. Doskonałe rezultaty daje również przywóz śledzi solonych. Z surowców włókienniczych zwraca uwagę poważny wzrost przywozu wełny.

Z produktów hutniczych i metalurgicznych na pierwsze miejsce wysuwa się poważny wzrost przywozu żelaza surowego, miedzi i metali różnych.

Szczegółowo ilustruje przywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym (styczeń 1939 r.)

w porównaniu z tym samym miesiącem 1938 r. oraz z ub. miesiącem grudniem 1938 r. poniższe zestawienie:

IMPORT (tony)

	Styczeń 1939 r.	Grudzień 1938 r.	Styczeń 1938 r.
Nasiona różne	189	33	98
nasiona oleiste	1.429	5.546	3.894
ryż surowy	1	24	5.699
owoce świeże	7.303	8.396	3.794
owoce suszone	977	1.340	565
konserwy owocowe	9	10	8
orzechy i migdały	209	248	96
kawa	351	362	290
herbata	125	99	118
kakao	661	469	305
korzenie	111	156	110
rośliny i mat. roślinne	192	125	75
żywica	685	724	905
śledzie świeże	2.080	1.287	3.977
śledzie solone	5.270	5.210	3.149
rudy różne i wyp. pirytowe	8.501	21.401	10.221
oleje	531	328	131
smoła i smary	330	12	215
asfalt	10	20	24
tłuszcze i oleje roślin.	368	389	236
tłuszcze zwierz. sur.	1.107	541	874
tran	417	865	182
napoje alkohol. i in.	164	183	56
tytoń	7	305	227
siarka	1.104	597	967
przetwory chemiczne	189	267	155
farby	40	58	35
garbniki	1.294	2.280	784
fosforyty	21.625	25.763	16.410
skóry	2.437	2.592	3.180
wełna	2.398	1.817	1.726
odpadki wełny	70	96	130
przędza wełniana	1	4	15
bawełna	8.032	11.682	8.878
odpadki bawełny	222	135	296
przędza bawełniana	136	139	113
len, konopie, sisal i in.	134	6	13
juta	1.467	1.864	1.452
szmaty	1.050	1.130	1.042
kauczuk	734	694	718
wyroby gumowe	40	85	59
papier i makulatura	1.317	1.939	1.250
celuloza	1.145	1.086	554
papa i tektura	6	27	29
żelazo surowe	513	615	239
metale różne	823	1.698	328
złom żelazny	33.592	39.092	75.689
cyna	50	121	100
cynk	8	51	305
miedź	1.941	2.741	1.618
wyroby żelazne i met.	216	477	780
maszyny, aparaty i cz.	598	591	843
części wagonów i lok.	153	112	339
samochody, motocykle i części	849	1.053	821
różne	6.280	4.709	4.065
Razem	119.491	151.594	158.182

Wywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym (705.860,9 t.) wykazuje poważny 13 procentowy wzrost w porównaniu z miesiącem grudniem 1938 r. (624.674,1 ton), 9,7%-owy wzrost w stosunku do mies. stycznia 1938 r. (643.391,7 ton), i b. poważny 29,2%-owy wzrost w porównaniu z miesiącem styczniem 1937 r. (546.205,3 ton).

W przeciwieństwie do przywozu zam. — wywóz zamorski we wszystkich relacjach wykazuje mniej lub więcej poważny wzrost.

Wzrost wywozu zam. w porównaniu z ub. mies. grudniem 1938 r. spowodował przede wszystkim węgiel kamienny, wykazując poważny przeszło 24%-owy wzrost wywozu (490.028 ton w mies. styczniu br. wobec 395.039 ton w mies. grudniu 1938 r.)

Poza węglem kam. z grupy towarów masowych zwiększył się wywóz (w nawiasie dane za m. grudzień 1938 r.): kopalniaków i bali — 15.096 t. (9.821 t.) oraz drzewa tartego — 16.687 t. (15.828 t.)

Poza tymi towarami masowymi zwiększył się wywóz (w nawiasie dane za m. grudzień 1938 r.): sitrączkowych — 579 t. (528 t.), nasion i roślin — 1.262 t. (1.032 t.), warzyw — 2.056 t. (1.901 t.), szynek i in. peklowanych — 1.345 t. (1.270 t.), masła — 559 t. (134 t.), cementu — 6.623 t. (6.278 t.), smoły i paku smołowego — 5.913 t. (3.058 t.), makuchów — 2.253 t. (1.226 ton), wytłoków buraczanych — 2.929 t. (1.399 ton), sody — 11 t. (brak), siarczanu amonu — 5 t. (brak), salmiaku — 197 t. (150 t.), wyrobów z drzewa — 2.138 t. (1.247 t.), klepek — 112 t. (62 t.), blachy żel. i stalowej — 2.645 t. (1.825 t.), wyrobów żelaznych i metalowych — 2.339 t. (1.352 t.), szyn kolejowych — 2.591 t. (985 t.), naczyń emaliowanych — 232 t. (219 t.), oraz cynku — 1.185 t. (858 t.)

Analizując bliżej stosunkowo liczny szereg tych pozycyj, wykazujących wzrost, należy podkreślić nader poważny, gdyż przeszło czterokrotny wzrost wywozu masła. Z innych produktów rolniczo-hodowlanych zwraca uwagę poważny wzrost wywozu warzyw, nasion, wytłoków buraczanych oraz szynek.

Z produktów hutniczo-metalurgicznych na podkreślenie zasługuje wzrost wywozu blachy żelaznej, cynku, a przede wszystkim około 3-krotny wzrost wywozu szyn kolejowych.

Najbardziej miarodajne będzie jednakże porównanie z miesiącem styczniem 1938 roku. Spośród powyższych pozycyj nie wszystkie wykazują wzrost. Do pozycyj, wykazujących wzrost w stosunku do miesiąca stycznia 1938 r. należą przede wszystkim (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.) wytwory mineralne, jak węgiel kamienny — 490.028 t. (463.549 t.), węgiel bunkrowy — 88.696 t. (68.793 t.) oraz smoła i pak smołowy — 5.913 t. (5.620 t.)

W przeciwieństwie do ubiegłego roku, wykazującego załamanie się wywozu węgla, rok 1939 na odcinku wytworów mineralnych zaczął się pod dobrym znakiem. Niewątpliwą

rolę odgrywa tu naturalnie współczynnik sezonowości. Węgiel bunkrowy podobnie jak w roku ubiegłym utrzymuje swoje zwyżkowe tendencje.

Poza grupą mineralną wzrasta wywóz niektórych produktów rolniczo-hodowlanych (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): strączkowych — 579 t. (40 t.), zboża — 11.718 t. (2.875 t.), nasion i roślin — 1.262 t. (661 t.), mąki — 125 t. (brak), warzyw — 2.056 t. (1.430 t.), szynek i innych peklowanych — 1.345 t. (108 t.), bekonów — 1.752 t. (1.578 t.), jaj — 378 t. (10 t.), napoi alkoholowych — 13 t. (9 t.), makuchów — 2.253 t. (1.112 t.) oraz wytłoków buraczanych — 2.929 t. (brak).

Rok bieżący przynosi tu doskonałe rezultaty wywozu szynek, wytłoków buraczanych oraz nasion i roślin. Z produktów chemicznych i mineralnych zwiększa się wywóz (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): olei i parafiny — 14 t. (1 t.), sody — 11 t. (3 t.), siarczanu amonu — 5 t. (brak), salmiaku — 197 t. (31 t.), karbidu — 179 t. (163 t.), bieli cynkowej — 748 t. (405 t.), mączki kostnej — 106 t. (brak), oraz soli potasowej — 215 t. (brak).

Na szczególne podkreślenie zasługuje tu przede wszystkim poważny wzrost wywozu bieli cynkowej oraz ukazanie się nowych pozycyj mączki kostnej i soli potasowej. Spośród grupy drzewa wzrasta wywóz (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): kopalniaków i bali — 13.096 t. (10.383 t.), wyrobów z drzewa — 2.138 t. (798 t.), klepek — 112 t. (88 t.), mebli giętych — 330 t. (212 t.), oraz wyrobów koszykarskich — 91 t. (86 t.)

W grupie drzewa poza ok. 30% wzrostem wywozu kopalniaków i bali szczególnie dobre rezultaty daje ok. 3-krotny wzrost wywozu wyrobów z drzewa, na które składają się w przeważnej mierze deseczki do skrzyń owoców południowych.

Z grupy wytworów hutniczo-metalurgicznych wzrasta wywóz: żelaza surowego — 2.077 t. (brak), żelaza handlowego — 9.234 t. (6.634 t.), blachy żelaznej i stalowej — 2.645 t. (408 t.), wyrobów żelaznych i metalowych — 2.339 t. (407 t.), szyn kolejowych — 2.591 t. (1.339 t.), rur żeliwnych i żelaznych — 2.330 t. (932 t.), oraz cynku — 1.185 t. (954 t.)

Wszystkie wyżej wymienione pozycje wykazują poważny wzrost. Tak np. doniosłą rolę, odgrywające żelazo handlowe zwiększyło swój wywóz o ok. 45%, rury żeliwne i żelazne — 2½-krotnie oraz blacha żelazna i stalowa przeszło sześciokrotnie.

W miesiącu sprawozdawczym cały szereg pozycyj wykazał również spadek.

W porównaniu z mies. grudniem 1938 r. zmniejszył się wywóz zam. w mies. styczniu br. następujących pozycyj: (w nawiasie dane za m. grudzień 1938 r.): zboża — 11.718 t. (13.137 ton), mąki pastewnej — brak (330 t.), słodu — 426 t. (1.018 t.), ziemniaków — 90 t. (863 t.), owoców świeżych — 3 t. (18 t.), konserw owocowych — 1 t. (20 t.), bekonów — 1.752 t. (2.106 t.), drobiu i ptactwa bitego — 30 t. (199 ton), jaj — 378 t. (611 t.), soli kuchennej i przemysłowej — 114 t. (286 t.), koksu — 19.402 t. (20.769 t.), olei i parafiny — 14 t. (31 t.), konserw warzyw — 139 t. (287 t.), przetworów mięsnych — 457 t. (619 t.), cukru — 2.208 t. (2.734 t.), napoi alkoholowych — 13 t. (48 t.), przetworów chemicznych — 119 t. (275 t.), karbidu — 179 t. (199 t.), bieli cynkowej — 748 t. (867 t.), mączki kostnej — 106 t. (301 t.), soli potasowej — 215 t. (1.223 t.), saletry — brak (1.020 t.), skór — 281 t. (478 t.), tkanin — 319 t. 445 t.), bawełny i odpadków — 161 t. (516 t.), dykt i fornierów — 1.140 t. (1.934 t.), wyrobów koszykarskich — 91 t. (131 t.), papieru — 141 t. (399 t.), papy i tektury — 121 t. (213 t.), celulozy — 104 t. (1.863 t.), żelaza surowego — 2.077 t. (3.064 t.), żelaza handlowego — 9.234 t. (15.066 t.), metali różnych — 41 t. (391 t.), rur żeliwnych i żelaznych — 2.330 t. (5.434 t.) oraz blachy cynkowej — 185 t. (478 t.)

Analizując bliżej powyższe pozycje podkreślić należy stosunkowo poważny spadek wywozu żelaza handlowego (ok. 40%). Z grupy produktów rolniczo-hodowlanych zwraca uwagę spadek wywozu drobiu, jaj i konserw warzyw. Pozostałe pozycje wykazują normalne wahania miesięczne.

Rzeczywistym obrazem zmian w strukturze wywozu zam. będzie dopiero porównanie z wywozem zam. miesiąca stycznia 1938 r. W mies. styczniu rb. zmniejszył się wywóz zam. w stosunku do mies. stycznia 1938 r. przede wszystkim niektórych artykułów rolniczo-hodowlanych, jak: (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): słodu — 426 t. (581 t.), ryżu wyłuszczonego — brak (482 t.), mąki ryżowej — brak (74 t.), ziemniaków — 90 t. (224 t.), drobiu i ptactwa bitego — 30 t. (63 t.), masła — 559 t. (985 t.), przetworów mięsnych — 457 t. (1.051 t.) oraz cukru — 2.208 t. (4.621 t.) Z produktów mineralno-chemicznych zmniejszył się wywóz: cementu — 6.623 t. (8.364 t.), koksu — 19.402 t. (20.241 t.) oraz przetworów chemicznych — 119 t. (276 t.)

Zmniejsza się również wywóz: tkanin — 319 t. (432 t.) oraz bawełny i odpadków — 161 t. (614 t.)

Z grupy drzewa obniżył się jedynie wywóz dykt i fornierów — 1.140 t. (1.212 t.)

Z produktów papierniczych spadek wykazuje papier — 141 t. (482 t.) oraz papa i tektura — 121 t. (258 t.)

Spośród produktów hutniczo-metalurgicznych zmniejsza się wywóz (w nawiasie dane za m. styczeń 1938 r.): metali różnych — 41 t. (91 t.), naczyń emaliowanych — 232 t. (250 t.) oraz blachy cynkowej — 185 t. (367 t.)

Na ogół wszystkie te pozycje spadku są stosunkowo niewielkie i nie powinny budzić poważniejszych zastrzeżeń.

Szczegółowo ilustruje wywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym (styczniu 1939 r.)

w porównaniu z tym samym miesiącem 1938 r. oraz ub. miesiącem grudniem 1938 r. poniższe zestawienie:

EKSPORT (tony)

	Styczeń 1939 r.	Grudzień 1938 r.	Styczeń 1938 r.
Zboże	11.718	13.137	2.875
strączkowe	579	528	40
nasiona i rośliny	1.262	1.032	661
mąka	125	5	—
mąka pastewna	—	330	—
ryż wyłuszczony	—	—	482
mąka ryżowa	—	—	74
słód	426	1.018	581
ziemniaki	90	863	224
warzywa	2.056	1.901	1.430
owoce świeże	3	18	4
konserwy owocowe	1	20	5
szynki i in. peklow.	1.345	1.270	108
bekony	1.752	2.106	1.578
drób i ptactwo bite	30	199	63
jaja	378	611	10
masło	559	134	985
cement	6.623	6.278	8.364
sól kuchenna i przem.	114	286	15
węgiel kamienny	490.028	395.039	463.549
węgiel bunkrowy	88.696	97.110	68,793
koks	19.402	20.769	20.241
smoła i pak smołowy	5.913	3.058	5.620
oleje i parafina	14	31	1
tłuszcze zwierzęce	—	1	9
konserwy warzyw	139	287	144
przetwory mięsne	457	619	1.051
cukier	2.208	2.734	4.621
napoje alkoholowe	13	48	9
makuchy	2.253	1.226	1.112
wytłoki buraczane	2.929	1.399	—
przetwory chemiczne	119	275	276
soda	11	—	3
siarczan amonu	5	—	—
salmiak	197	150	51
karbid	179	199	163
farby	—	3	—
biel cynkowa	748	867	405
mączka kostna	106	301	—
sól potasowa	215	1.223	—
saletra	—	1.020	—
skóry	281	478	268
tkaniny	319	445	432
bawełna i odpadki	161	516	614
kopalniaki i bale	15.096	9.821	10.383
drzewo tarte	16.687	15.828	26.450
wyroby z drzewa	2.138	1.247	798
klepki	112	62	88
dykty i forniery	1.140	1.954	1.212
meble gięte	350	350	212
wyroby koszykarskie	91	131	86
papa i tektura	121	213	258
papier	141	399	482
celuloza	104	1.863	—
żelazo surowe	2.077	3.064	—
żelazo handlowe	9.234	15.066	6.634
blacha żel. i stalowa	2.645	1.825	408
metale różne	41	591	91
wyroby żel. i metal.	2.339	1.352	407
szyny kolejowe	2.591	985	1.559
rury żeliwne i żelaz.	2.550	5.434	932
naczynia emaliowane	232	219	250
cynk	1.185	858	954
blacha cynkowa	185	478	367
różne	5.348	5.400	6.960
Razem	705.861	624.674	643.392

Ruch statków w miesiącu sprawozdawczym (styczniu 1939 r.) wykazuje wzrost ilości statków na przyjściu i wyjściu oraz spadek pojemności statków na przyjściu i wyjściu. Przyszło bowiem statków (w nawiasie dane za miesiąc grudzień 1938 r.) 576 (530) o pojemności 545.269 n. r. t. (571.841 n. r. t.), wyszło zaś 567 (526) statków o pojemności 552.663 n. r. t. (561.475 n. r. t.)

Kolejność bander w miesiącu sprawozdawczym ukształtowała się następująco: Szwecja — 1 miejsce. Polska — 2, Finlandia — 3, Włochy — 4, Dania — 5, Anglia — 6, Norwegia — 7, Estonia — 8, Łotwa — 9, Niemcy – 10, Stany Zjedn. Am. P. — 11. Grecja — 12. Holandia — 13, Z. S. R. R. — 14, W. M. Gdańsk — 15, Francja — 16, Panama — 17 oraz Litwa — 18.

Dwie pierwsze bandery uległy przesunięciu. Szwecja powróciła na zajmowane w listopadzie pierwsze miejsce, a Polska z 1 miejsca w m. grudniu przesunęła się na 2 miejsce. Finlandia i Włochy pozostają bez zmian na 3 i 4 miejscu. Dania przesuwa się z 6 na 5 miejsce, Anglia z 7 na 6, Norwegia z 5 na 7, Estonia z 11 na 8, Łotwa bez zmian (9), Niemcy z 8 na 10, Stany Zjedn. Am. P. z 10 na 11, Grecja bez zmian (12), Holandia również bez zmian (13), Z. S. R. R. z 15 na 14, W. M. Gdańsk z 16 na 15 itp.

Ogółem reprezentowane były bandery 18 (17) państw. Średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w miesiącu styczniu 1939 r. wyniósł 946,6 n. r. t. (1.078,9 n. r. t.) Średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie wyniosła 65 (74). Średni postój statków w porcie w miesiącu styczniu br. wyniósł 52,3 godzin (51,1 godzin).

Ruch statków w miesiącu styczniu 1939 r. ilustruje poniższe zestawienie:

Ruch statków

	Przyszło		Wyszło	
	ilość	N.R.T.	ilość	N.R.T.
Polska	77	62.203	66	61.488
W. M. Gdańsk	3	1.212	3	1.212
Anglia	24	38.947	25	40.589
Dania	67	46.364	74	53.322
Estonia	43	33.558	42	33.783
Finlandia	51	64.317	44	53.651
Francja	1	880	1	880

Grecja	7	19.941	5	14.337
Holandia	20	12.904	18	11.949
Litwa	1	585	—	—
Łotwa	20	25.417	22	29.223
Niemcy	45	27.365	43	25.749
Norwegia	45	27.365	43	25.749
Panama	1	803	1	803
Stany Zj. Am. P.	8	24.920	8	24.920
Szwecja	147	99.020	147	99.064
Włochy	16	48.568	17	55.691
Z. S. R. R.	2	2.580	2	2.580
Razem	576	545.269	567	552.663

Ruch pasażerów wobec niesprzyjających klimatycznych warunków zmniejszył się w miesiącu sprawozdawczym w stopniu bardzo poważnym. Przyjechało bowiem 230 (502) pasażerów, w tym: z Anglii — 30 (40), Belgii — 28 (20), Danii — 25 (73), Estonii — 2, Finlandii — 10 (2), Francji — 2 (8), Holandii — 4 (8), Kanady — 24 (86), Litwy — 2, Niemiec — 2, Norwegii — 6 (2), Stanów Zjedn. Am. P. — 85 (192) oraz ze Szwecji — 10 (19).

Wyjechało zaś 870 (1.503) pasażerów, w tym: do Anglii — 334 (621), Belgii — 2 (6), Danii — 127 (76), Estonii — 2 (1), Finlandii — 5 (1), Francji — 118 (36), Holandii — 5 (10), Kanady — 41 (48), Łotwy — 1, Stanów Zjedn. Am. P. — 229 (236) oraz do Szwecji — 6 (64) pasażerów.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ W STYCZNIU.

Przewozy polskich towarzystw żeglugowych w styczniu b. roku objęły 131.616,3 t. towarów, z tego 100.215,9 t. towarów eksportowych, 21.697,4 t. importowych, 511 t. towarów tranzytu morskiego, oraz 9.192 t. w przewozach między portami zagranicy. Nie posiadamy niestety ścisłych danych porównawczych względem stycznia ub. roku, gdyż wówczas notowaliśmy tylko przewozy statków pod polską banderą bez uwzględnienia statków zafrachtowanych w time charter na liniach. Na ogół można stwierdzić, że wysokość całkowitych przewozów, łącznie ze statkami zafrachtowanymi pozostała mniej więcej na zeszłorocznym poziomie, a przy tym towarzystwa „Polbryt" i „Gdynia—Ameryka" nie zmieniły wysokości ruchu towarowego, natomiast „Żegluga Polska" zmniejszyła nieco swe przewozy na skutek zaangażowania trampów w żegludze liniowej, co jednak zostało wyrównane przez zwiększone przewozy towarzystwa „Polskarob".

Statki Żeglugi Polskiej S. A. przewiozły ogółem 53.325 t. towarów (I 1938: 62.032 t.), z tego w eksporcie 41.110 t. (I 1938: 43.362 t.), w imporcie 10.918 t. (12.079 t.), w tranzycie morskim 511 t. (1.372 t.), w przewozach między portami zagranicy 786 t. (5.219 t.)

Linie Żeglugi Polskiej S. A. przewiozły 29.571 t. towarów (I 1938: 31.579 t.), w tym 17.356 t. w eksporcie, (16.458 t.), w imporcie 10.918 t. (12.079 t.), w tranzycie morskim 511 t. (1.372 t.) w przewozach między portami zagranicy 786 t. (1.670 t.)

Trampy Żeglugi Polskiej S. A. przewiozły 23.754 t. towarów (30.453 t.), w tym innych towarów prócz eksportowych (węgla) nie było, podczas gdy w styczniu roku ubiegłego prócz 26.904 t. towarów eksportowych było 3.549 t. przewiezionych między portami zagranicy.

Zmniejszenie przewozów trampów Żeglugi Polskiej stanowi tylko dalszy ciąg procesu notowanego w dwu poprzednich miesiącach na skutek angażowania trampów tego towarzystwa w jego rozszerzającej się żegludze liniowej, oraz w przewozach południowo - amerykańskiej linii towarzystwa Gdynia - Ameryka L. Ż. (s/s „Wisła").

Statki Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego (Polbrytu) przewiozły 10.197 t. towarów (I 1938: 10.064 t.) z czego w eksporcie 6.399 t. (7.260 t.), w imporcie 2.528 t. (2.804 t.), w przewozach między portami obcymi 1.270 t. (0).

Linie angielskie przewiozły 6.640 t. towarów (9.809 t.), z tego 4.384 t. w eksporcie (7.084 ton), 2.256 t. w imporcie (2.725 t.) Z eksportu poszło do Londynu 2.070 t., w tym przez Gdynię 1.910 t., przez Gdańsk 160 t., do Hull 2.314 t. w tym przez Gdynię 1.551 t., przez Gdańsk 763 t.

Z importu przybyło z Londynu 1.004 t., w tym 863 t. przez Gdynię i 141 t. przez Gdańsk, z Hull — 1.252 t., w tym przez Gdynię 1.152 t., przez Gdańsk 100 t.

Prócz tego nowy tramp towarzystwa — s/s „Lida" przewiózł z Gdyni i Gdańska do zachodniej Anglii 1.650 t. tarcicy oraz z Anglii do Kopenhagi ładunek 1270 t. koksu.

Na linii Gdynia—Havre przewieziono 402 pasażerów i emigrantów, oraz 637 t. towarów, z czego 365 t. w wywozie i 272 t. w przywozie. Odnośne liczby dla stycznia roku ubiegłego są: 176 t. i 79 t.; widać tu dalszy szybki wzrost przewozów na tej linii, dla której już się buduje nowy statek.

Statki towarzystwa Gdynia — Ameryka Linie Żeglugowe przewiozły 1.121 pasażerów i 24.225,8 t. towarów, licząc w tym przewozy na statkach zafrachtowanych, które w tym towarzystwie są wyjątkowo duże. Na eksport przypadło 15.974,4 t., na import 8.251,4 t.

Na linii Północno-Amerykańskiej przewieziono na statkach pasażerskich 579 pasażerów i 2.723 t. towarów (I 1938: 402 pas., 2.718 t. towarów), z czego na wyjściu z Gdyni 316 pas. i 1.168 t. tow. (I. 1938: 281 pas. i 1.198 t. tow.), na wejściu do Gdyni 130 pas. i 1.555 t. tow. (121 pas. i 1.520 t. tow.), oraz między Ameryką a Kopenhagą przewieziono 133 pasażerów. Jak widać z powyższego przewozy pasażerów nieco wzrosły; przewozy towarów pozostały prawie bez zmiany.

Na linii Zatoki Meksykańskiej przewieziono ogółem 10.342,6 t. towarów, w tym 6.056,9 t.

eksportowych i 4.283,7 t. importowych. Linia ta obsługiwała również linię północno-amerykańską, zwłaszcza w eksporcie. Kursują tu wciąż jeszcze wyłącznie statki zafrachtowane.

Na linii Południowo-Amerykańskiej przewieziono: na statkach pasażerskich 542 pas. i 3.024 t. towarów (I 1938: 821 pas. i 2.290 t. tow.), z tego 412 pas. i 1.726 t. tow. na wyjściu z Gdyni (781 pas., 1.323 t. tow.), oraz 130 pas. i 1.298 t. tow. (40 pas., 967 t. tow.), z czego widać, iż ruch wyjściowy pasażerów się zmniejszył, natomiast wszystkie pozostałe rubryki dały zwyżki.

Statki zafrachtowane tej linii przewiozły łącznie 8.136,2 t. towarów, z czego 7.023,5 ton eksportowych i 1.112,7 t. importowych.

Na Linii Palestyńskiej ruchu nie było.

Statki Polsko - Skandynawskiego Tow. Transportow. (Polskarob) przewiozły 43.868,5 ton węgla (I 1938: 33.490 t.), z czego 36.732,5 t. węgla eksportowego (4.000 przez Gdańsk, reszta przez Gdynię), oraz 7.136 t. w przewozach między portami zagranicy. Pięć statków towarzystwa (I 1938 — cztery statki) zwiedziło z polskim węglem porty: Göteborg — dwukrotnie, Trelleborg — dwukrotnie, Oxelösund, Drammen, Halmstad, Svartvik, Malmö, Oslo, Slemmestad, Zeebrügge, Boulogne.

Węgiel eksportowy poszedł: do Szwecji 21.446,5 ton, do Norwegii 8.285 t., do Danii 7.136 t., do Francji 4.000 t. i do Belgii 3.001 t.

WIADOMOŚCI Z OKRĘGU IZBY

SYTUACJA KUPIECTWA NA POMORZU

Z walnego zjazdu Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu w Toruniu

Przy udziale przeszło 100 delegatów, reprezentujących 90 proc. towarzystw, zorganizowanych w liczbie 60 w Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu, odbyło się w dniu 26 lutego r. b. w Toruniu Walne Roczne Zebranie Delegatów.

Obrady rozpoczęły się w Dworze Artusa, gdzie delegatów w imieniu Korporacji Kupców Chrześcijańskich w Toruniu powitał prezes A. Melerski, po czym zebranie Delegatów zagaił z kolei p. prezes Marchlewski, stwierdzając, że 19 rok sprawozdawczy pracy związkowej jest dowodem utrwalenia i konsolidacji organizacyjnej kupiectwa pomorskiego, którego zasięg zwiększył się ilościowo o 65 proc. i podkreślając, że Związek Towarzystw Kupieckich wpływa coraz więcej decydująco na rozwój handlu pomorskiego.

Marszałkiem Walnego Zebrania Delegatów został wybrany p. prezes A. Melerski (Toruń). Wicemarszałkiem — p. prezes S. Cylkowski (Bydgoszcz). Część sprawozdawcza składała się ze sprawozdania Prezesa Związku, p. Tadeusza Marchlewskiego, Dyrektora Związku p. J. Radojewskiego oraz Skarbnika Związku p. Karola Piątkowskiego.

Dokładnie opracowane sprawozdania, oparte na analitycznych materiałach statystycznych wykazywały, że ogólnopolska sytuacja gospodarcza w roku 1938, jakkolwiek nie wykazywała już tak silnego tempa rozwoju jak w roku 1937, była jednakże w ogólnym swoim bilansie dodatnią, natomiast ciężkie położenie rolnictwa pomorskiego oraz brak większych inwestycyj spowodowały, że Pomorze zawsze jeszcze nie wykazuje należytego ożywienia gospodarczego, co przejawia się m. in. w wysokiej liczbie bezrobotnych. W tej smutnej statystyce bezrobocia Pomorze zajmuje bowiem 2 miejsce po Śląsku, wykazując przeszło 60.000 bezrobotnych. Niepomyślne kształtowanie się cen przy dalszym wzroście liczby świadectw przemysłowych prowadziło do zubożenia aparatu dystrybucyjnego i spadku rentowności. W tych warunkach położenie kupiectwa pomorskiego nie wykazało również na przestrzeni roku 1938 poprawy. O słabych podstawach finansowych kupiectwa pomorskiego świadczyć może również okoliczność, że mimo wielkiego zapotrzebowania kredytowego Związek zdążył rozprowadzić pomiędzy kupiectwem w roku 1938 kredytów zaledwie na sumę około 900.000 zł, przeważnie z braku dostatecznego zabezpieczenia u kredytobiorców.

W tych warunkach gospodarczych rozwijała się w roku 1938 praca Związku, który rozszerzył dotychczas prowadzony dział organizacyjny o kilka referatów, wśród których na szczególną uwagę zasługuje referat badań racjonalizacji handlu. Wstępne prace tego referatu pozwoliły stwierdzić kilka zasadniczych danych, dotyczących struktury handlu pomorskiego. Przede wszystkim obalono mylne mniemanie, jakoby z punktu widzenia gospodarczego handel był jedną ze słabszych pozycyj gospodarczych na Pomorzu. Okazało się bowiem, że liczba zawodowo czynnych w handlu, w przemyśle i rzemiośle w granicach małego Pomorza jest prawie że równa i waha się około cyfry 30.000 zawodowo czynnych dla każdej z poszczególnych grup. Natomiast udział handlu w poczynaniach społecznych jest jeszcze większy niż innych grup zawodowych, o czym m. in. świadczyć mogą sumy wpłacone na Pomoc Zimową na Pomorzu w roku 1937/38, gdzie handel sam wpłacił zł 195.782,—, nie wliczając udziału handlu w sumach wpłaconych na powyższy cel przez właścicieli nierucho-

mości oraz banki. Również świadczenia, jakie kupiectwo pomorskie mobilizuje w celu utrzymania własnego aparatu organizacyjnego wahają się rocznie w granicach około 100.000 zł. Okoliczności powyższe w zestawieniu z częstokroć aspołecznym nastawieniem niezorganizowanego elementu kupieckiego w pełni uzasadniają dążenia zorganizowanego kupiectwa do korzystania z większej i dalej idącej ochrony niż ta, z której korzysta również kupiectwo niezorganizowane. Zjazd zajął się również sprawą udziału handlu pomorskiego w handlu zagranicznym, stwierdzając mimo poprawy zawsze jeszcze niedostateczny udział kupiectwa pomorskiego w tym handlu, co szczególnie przypisać należy brakowi odpowiednich rezerw kontyngentowych i trudnościom, na jakie napotyka handel zagraniczny, z powodu scentralizowania dyspozycji tego handlu w Warszawie. W związku z powyższym istnieje projekt utworzenia przy Związku specjalnego referatu dla spraw handlu zagranicznego z siedzibą w Gdyni, który stałby się ośrodkiem dążeń do zwiększenia udziału Pomorza w handlu zagranicznym.

Ze szczególnym uznaniem podkreśliło Walne Zebranie harmonijną współpracę, jaka trwa pomiędzy Izbą Przemysłowo - Handlową a Związkiem, która polega na odpowiednim podziale zadań pomiędzy samorząd gospodarczy i wolną organizację zawodową. Współpraca ta zaznaczyła się szczególnie na odcinku zagadnień podatkowych, spraw polsko-gdańskich oraz zagadnień handlu zagranicznego, jako też i problemów badań i prac nad strukturą dystrybucji.

W roku 1938 stwierdzono również wydatniejszy udział kupców pomorskich w przejmowaniu placówek przemysłowych jak: młyny, browary, cegielnie, zakłady przetwórcze przemysłu spożywczego i t. p. Przejawia się w tym zdrowa ewolucja elementu kupieckiego, który obok wymiany obejmuje również przemysł, należałoby sobie jedynie życzyć, ażeby zaznaczyło się również odpowiednio intensywne przechodzenie kupiectwa pomorskiego na wielki hurt i handel zagraniczny.

Wreszcie obok bieżących problemów w pracy związkowej odpowiednie miejsce zajęły również zagadnienia podniesienia poziomu kupiectwa pomorskiego. W tym zakresie Związek może się wykazać liczbą przeszło 180 referatów i odczytów, wygłoszonych pomiędzy towarzystwami związkowymi, jak też opracowano w roku 1938, a uruchomiono w roku 1939, akcję powszechnych wieczorów dyskusyjnych dla kupiectwa. W tym zakresie Związek zorganizował ponadto konkurs okien wystawowych, jak też i o charakterze propagandowym specjalny tydzień kupca polskiego, ostatnio praca propagandowa znalazła swój wyraz w obsługiwaniu pozakupieckich organizacyj społecznych specjalnymi referatami na temat roli kupiectwa w społeczeństwie. Także zagadnieniom kształcenia młodzieży kupieckiej Związek poświęcił szczególnie dużo uwagi, a całokształt tego problemu zreferował na Zebraniu Delegatów p. Radca Hamerski (Toruń). Na odcinku racjonalizacji handlu zajęto się zagadnieniem stałych cen oraz nieuczciwej konkurencji, którą to sprawę szczegółowo zreferował Mgr W. Keller, referent Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni.

Program pracy związkowej przedstawiony przez Mgr. F. Michalika przewiduje w roku 1939 realizację organizacji kupiectwa wiejskiego, organizacji kół branżowych oraz zjazdu jubileuszowego z okazji 20-lecia Związku.

W wyniku wyborów nowych władz Z. T. K. P. prezesem Związku został jednogłośnie wybrany dotychczasowy prezes, p. Tadeusz Marchlewski, który w ten sposób 20 z kolei będzie przewodniczył zorganizowanemu kupiectwu pomorskiemu. Ponadto w skład Zarządu Głównego z nowych terenów wszedł p. Prezes Kaźmierczak z Inowrocławia.

W przeszło 80 wnioskach, nadesłanych przez wszystkie Towarzystwa Związkowe, a zreferowanych przez p. prezesa J. Mazura (Grudziądz), ujęto najbardziej palące postulaty kupiectwa pomorskiego szczególnie zaś postulaty pod adresem władz kolejowych. Ponadto wnioski zawierały postulaty w sprawach podatkowych, socjalnych, nieuczciwej konkurencji, stałych cen, cenzusu w handlu i innych.

W wyniku całodziennych obrad Zebranie przyjęło i uchwaliło rezolucję, która apeluje do czynników miarodajnych o zainteresowanie się żywotnymi interesami kupiectwa pomorskiego.

NOWY ZARZĄD ZWIĄZKU FABRYKANTÓW W BYDGOSZCZY.

Związek Fabrykantów w Bydgoszczy, który zakresem swej działalności obejmuje województwo pomorskie, wyłonił na swym ostatnio odbytym zebraniu walnym nowe władze. Do nowego Zarządu Związku weszli pp:

Prezes — inżynier Władysław Tołłoczko, dyrektor Zakładów „Solvay" Sp. z o. o. w Mątwach;

Wiceprezesi — inżynier Stanisław Zawadzki, dyrektor fmy „Lloyd Bydgoski" S. A. w Bydgoszczy: inżynier Władysław Namysłowski, dyrektor Fabryk Wapna i Cementu w Piechcinie; Kazimierz Sokołowski, dyrektor fabryki wyrobów metalowych „Fema" w Bydgoszczy;

Skarbnik — inżynier Jerzy Dziembowski, dyrektor fmy „Perun" w Bydgoszczy;

Sekretarz — inżynier Zygmunt Czarliński, dyrektor Fabryki Traków i Maszyn Blumwe w Bydgoszczy;

Zastępca Skarbnika — Andrzej Burzyński, dyrektor fabryki skór L. Buchholz w Bydgoszczy;

Zastępca Sekretarza — Julian Lewandowski, dyrektor fmy „Pasamon“ w Bydgoszczy.

Stanowisko dyrektora Związku Fabrykantów w Bydgoszczy pełni nadal p. Marian Palicki.

II TARGI MEBLOWE W NOWEM.

Zarząd Miejski w Nowem podjął starania w kierunku zorganizowania II Pomorskich Targów Meblowych, które mają być dalszą próbą podniesienia przemysłu meblarskiego na Pomorzu i szerszego rozpowszechnienia jego wytworów.

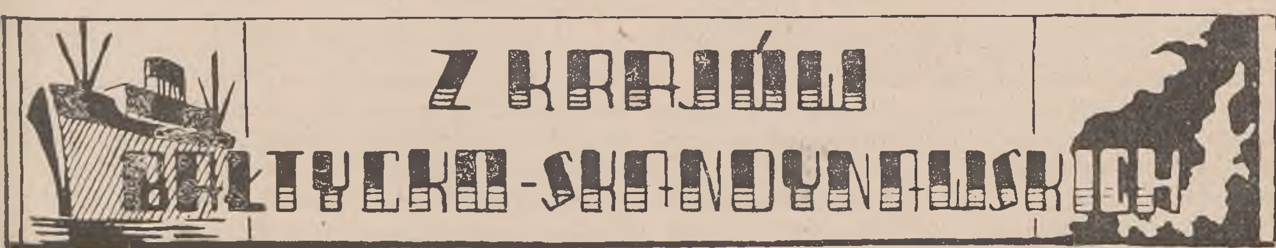
Miasto Nowe n. Wisłą jest poważnym ośrodkiem tego przemysłu. Meble tam wytwarzane dostawały się na rynek gdański, skąd pod obcą marką szły na eksport względnie wracały na rynek wewnętrzny.

Pierwszą próbą zmian w tym zakresie były zeszłoroczne Targi. Jako zdrowa inicjatywa miejscowego rzemiosła i przemysłu przyczyniły się do znacznego ożywienia gospodarczego miasta i miały duże znaczenie dla zdobycia przez pomorski przemysł meblarski wewnętrznego rynku zbytu. Przyczyniły się do zwiększenia produkcji lepszego wykorzystania warsztatów i podniesienia stanu zatrudnienia.

Zeszłoroczne Targi zwiedziło ponad 15 tys. osób, co na imprezę regionalną jest liczbą dość znaczną. Obrót zaś ich wyniósł 195.271 zł. — Obrót ten uzyskano z transakcyj z klientami z następujących województw:

wojew.	pomorskie	129.939,—	—	66 %
„	warszawskie	27.258,—	—	14 %
„	poznańskie	3.095,—	—	1.6 %
„	śląskie	5.275,—	—	3,08%
„	kieleckie	2.900,—	—	1,4 %
„	krakowskie	67.400,—	—	3,15%
„	lwowskie	95,—	—	0.05%
	do Gdańska	18.258,—	—	9.6 %
	do Anglii	1.750,—	—	0,9 %

Obecnie Komitet II-ch Targów Meblowych podjął już prace organizacyjne celem należytego przygotowania nadchodzących targów, na których urządzenie przy poparciu Izby Gdyńskiej otrzymał zezwolenie.

WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA KRAJÓW SKANDYNAWSKICH.

W międzynarodowych kołach oraz prasie gospodarczej, poświęca się coraz więcej uwagi współpracy gospodarczej krajów skandynawskich, którą zachodnio-europejska publicystyka określa mianem pożądanej konsolidacji.

Nawiązując do historii i podstaw tej współpracy między krajami północnej Europy, podkreśla się powszechnie fakt, że od przeszło 100 lat panuje między nimi pokój i, że pracują one wspólnie, jako kraje niezależne, w których panuje wolność tak w dziedzinie polityki, jak i w dziedzinie handlowej.

Na przestrzeni ostatnich lat współpraca krajów północnych stała się intensywniejsza i planowo zorganizowana. W r. 1934 dla dalszego jej wzmożenia powołany został wspólny organ, którego zadaniem jest rozwój spółdzielczości na terenie Skandynawii. Członkowie odnośnych komórek propagandy tej spółdzielczości zostali wybrani spośród jednostek, wykazujących różnorodną działalność na niwie społeczno-gospodarczej. W łonie tych komórek, założonych w stolicach poszczególnych krajów, omawiane są zagadnienia gospodarcze, co do których podejmuje się w rezultacie rezolucje wprowadzane następnie w życie. Jawnym dowodem usiłowań tych krajów w zakresie rozwoju wspólnoty stosunków gospodarczych, zarówno pomiędzy nimi samymi, jak i innymi państwami, jest konwencja w Oslo, w której wzięły udział prócz krajów północnych także Belgia, Luxemburg i Holandia. Poza tym kraje te podpisały w La Haye w maju 1937 r. umowę, stanowiącą nową podstawę dla rozwoju ich stosunków handlowych.

Jakkolwiek ściśle związane na terenie ekonomicznym, kraje północne nie pragną izolować się od reszty świata dla stworzenia bloku merkantylnego na zasadach autarchicznych. Handel z zagranicą będzie zawsze posiadał dla nich znaczenie podstawowe. Bez rozległej wymiany towarowej z innymi krajami, kraje północne nie byłyby w stanie utrzymać swej wysokiej stopy życiowej, ani też rozwijać swych instytucyj społecznych dla dobra społeczeństwa.

Ostatnio ukazała się książka pt. „Kraje północne w gospodarce światowej“, która zawiera wytyczne podstawowych elementów gospodarczych struktury tych krajów, ich różnorodnej działalności gospodarczej oraz ich roli, jako producentów i konsumentów, ich bilansu międzynarodowego, polityki handlowej i współpracy gospodarczej, dając żywe odbicie sposobu w jaki masło, bekony i jaja z Danii; drzewo, masa drzewna i papier z Finlandii, Norwegii i Szwecji, rudy żelazne i maszyny ze Szwecji, a w końcu ryby islandzkie i norwe-

skie — pozyskały rynki zbytu w różnych krajach z chwilą gdy już — w połowie XIX w. — zajęły kraje północne właściwe miejsce w międzynarodowym podziale pracy. W tym samym czasie kraje te z ich 16,7 milionami mieszkańców na 533 milionów całkowitej ludności Europy stały się odbiorcami na szeroką i stale wzrastającą skalę — surowców i wyrobów przemysłowych najrozmaitszego rodzaju.

Nowoczesny rozwój gospodarczy wzmocnił stanowisko krajów północnych w gospodarce światowej, jako producentów i konsumentów stawiając je na tym samym poziomie, co największe mocarstwa handlowe.

Jest również godnym uwagi fakt, że kraje te stoją w pierwszym rzędzie, jeśli chodzi o rybołówstwo i żeglugę.

Wartość eksportu krajów północnych doszła w r. 1937 do 5,1% eksportu światowego; ten stosunek procentowy przewyższony został jedynie przez Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Niemcy. Co dotyczy eksportu w stosunku do ilości mieszkańców, kraje północne ustępowały jedynie Belgii, Kanadzie, Australii i Nowej Zelandii, i zaliczane są do wielkich dostawców światowych w odniesieniu do wielkiej ilości produkowanych artykułów.

Jeśli chodzi o import, część tych krajów w ogólnym imporcie krajów europejskich partycypowała w roku 1937 z udziałem 9,4%, nie mówiąc już o tym, że kraje skandynawskie zajmują jako kupujący w ogóle, czwarte miejsce wśród krajów Europy, a wyprzedza je jedynie Francja, Wielka Brytania i Niemcy. Przy porównaniu z krajami zamorskimi okazuje się, że tylko Stany Zjednoczone są większym od nich importerem.

E. U.

SZWECJA

WYMIANA HANDLOWA MIĘDZY SZWECJĄ A POLSKĄ W LATACH 1918—1938.

Jeżeli rzucimy okiem wstecz na szwedzko-polską wymianę handlową w ubiegłych dwudziestu latach, to skonstatujemy bezsprzecznie, że między obu tymi krajami nastąpiło pod tym względem kolosalne zbliżenie. Niezbitym tego dowodem są cyfry ilustrujące rozwój wymiany towarów w tym okresie. Cyfry te przedstawiające w pierwszych latach wartość zaledwie 10 mil. kr., a czasami nie dochodzące nawet do 5 mil. kr., przekraczają w roku 1937 wartość 100 mil. kr. Przyczyną tak poważnego wzrostu wartościowego wymiany towarowej było między innymi wzajemne poznanie potrzeb i możliwości w zakresie tejże wymiany obydwu krajów. Mimo to pozostaje jeszcze dużo do zrobienia, przy czym dalsza penetracja sfer kupieckich obu stron pod względem badania rynków będzie miała duże znaczenie.

W pierwszych okresach organizowania handlu między Szwecją a Polską, państwo szwedzkie celem podjęcia stosunków handlowych z kilku nowymi państwami, udzieliło kredytu eksportowego w wysokości 10 mil. kr., którego większa część została zużyta na poparcie eksportu do Polski. Dzięki temu w latach 1922—1925 obroty towarowe znacznie się powiększyły. Eksport ze Szwecji do Polski wzrósł pięciokrotnie.

Do roku 1923 wymiana towarowa między obu krajami odbywała się bez żadnych traktatów. W roku 1923 wszczęto rokowania handlowe, których rezultatem była umowa w roku 1924, która została uzupełniona dwoma późniejszymi protokółami w r. 1934 i 1937, na podstawie których przyznano sobie nawzajem dalsze uzgodnienia i ułatwienia.

Pierwszym bodźcem do wzmożenia wymiany handlowej było jak już nadmieniliśmy, udzielenie kredytu eksportowego przez Szwecję. Zawarcie umowy handlowej bezwarunkowo także bardzo korzystnie wpłynęło na zwiększenie obrotów, lecz prawdziwe ożywienie handlu nastąpiło dopiero po rozpoczęciu eksportu węgla z Polski do Szwecji. Polski węgiel kamienny od razu zdobył sobie chłonny rynek zbytu w Szwecji, a to zarówno dzięki jakości, jako też sumiennemu sortowaniu, tak że w roku 1926, w czasie strajków angielskich kopalń węglowych, eksport polskiego węgla do Szwecji doszedł do rozmiarów, przekraczających wszelkie przewidywania.

Od roku 1926 węgiel kamienny odgrywa dominującą rolę w eksporcie polskim do Szwecji i w tym samym roku bilans handlowy Polski ze Szwecją zmienił się z ujemnego na dodatni. Eksport Polski wzrósł raptownie z 2,5 mil. kr. do 28,5 mil. kr. i osiągnął w roku 1936 wartość 60 mil. kr. W ubiegłym roku 1938 nastąpiło lekkie osłabienie obrotów, lecz dotyczy ono nie tyle węgla, ile żelaza, stali i zboża.

Szwedzki eksport do Polski był w większym stopniu zależny od koniunktury, niż polski eksport do Szwecji. Jest to zresztą zjawisko całkiem naturalne albowiem pomimo, że eksport Szwecji obejmuje w dużej mierze towary masowe, jak kamienie, kruszce, żelazo, stal, celuloza, eksportuje Szwecja do Polski przeważnie wyroby gotowe, jak np. maszyny, aparaty itp. Bardzo wyraźnemu spadkowi uległ wywóz szwedzki w najkrytyczniejszym okresie, trwającym od 1930—1935 roku, a do najniższego poziomu doszedł w roku 1932, wykazując wartość zaledwie 8 mil. kr. Od chwili rozwoju koniunktury w Polsce eksport szwedzki dość szybko zwyżkował, osiągając w roku 1937 wartość 36,5 mil. kr.

Gdy wymiana towarów między obydwu krajami rozwijała się coraz pomyślniej, powstała myśl stworzenia mieszanej izby handlowej w Szwecji, która została zrealizowana w roku 1929 przez zawiązanie w Stockholmie Szwedzko-Polskiej Izby Handlowej, a w rok później jej odpowiednika w Warszawie.

Z uznaniem skonstatować należy, iż wymiana handlowa między Polską a Szwecją rozwinęła się procentowo w wyższym stopniu, aniżeli wymiana z szeregu innymi krajami na przestrzeni tego samego okresu czasu. W minionym roku Szwecja zajęła czwarte miejsce wśród odbiorców towarów polskich po Niemczech, Anglii i Stanach Zjednoczonych A. P.

PROPAGANDA ESTONII W GDYNI.

Z inicjatywy i staraniem Konsula Estonii p. A. Ciencialy oraz Towarzystwa Polsko-Estońskiego w Gdyni, dnia 26 lutego br. urządzony został z okazji 21-lecia niepodległości Republiki Estońskiej — propagandowy, estoński poranek filmowy.

Na program imprezy, która odbyła się w sali kina „Polonia" złożyło się okolicznościowe przemówienie członka zarządu Tow. Polsko-Estońskiego radcy Jagodzińskiego oraz wyświetlenie kilku filmów przedstawiających krajobraz Estonii, życie jej mieszkańców, rozwój przemysłu, wojsko, wychowanie młodzieży i t. p.

W pokazie filmowym wzięli udział przedstawiciele władz, korpusu konsularnego, prasy, oraz licznie zebrana publiczność.

Propagandowa impreza estońska świadczy o rosnącym zainteresowaniu sprawami bałtycko-skandynawskimi wśród społeczeństwa polskiego Gdyni, w której ruchu portowym bandera estońska zajęła w r. 1938 — 12 miejsce na 26 bander krajów, biorących udział w obsłudze komunikacyjnej naszego portu.

WIADOMOŚCI CELNE, IMPORTOWE I EKSPORTOWE

WARUNKI UDZIELANIA POZWOLEŃ NA PRZYWÓZ.

W Dz. U. R. P. nr 13, poz. 76, z 1939 r. ogłoszono rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, dotyczące zmiany rozporządzenia z dnia 8 V 1936 r. o warunkach udzielania pozwoleń na prawo przywozu towarów, objętych zakazami przywozu.

Nowelizacja ma na celu przede wszystkim ułatwienia przy przywozie do Polski surowców, a mianowicie: dodano w par. 2 nowy ustęp, który postanawia, że przy przywozie niektórych surowców i towarów, korzystających ze zniżek celnych, drogą morską w wypadku siły wyższej urzędy celne honorują pozwolenia na te towary również do dni 10 po upływie terminu ważności tych pozwoleń.

W par. 10, mówiącym o niezwracaniu opłat manipulacyjnych, przewiduje się zwracanie tych opłat (pod pewnymi warunkami) w wypadku reeksportu towarów zagranicznych, co dotychczas nie było uwzględnione. Poza tym przewiduje się zwolnienie od opłat manipulacyjnych szeregu surowców nie obciążonych cłem przywozowym i do których nie można było stosować obrotu uszlachetniającego, eliminującego pozwolenia przywozu, a co za tym idzie i opłaty manipulacyjne. W tych wypadkach będzie stosowany zwrot opłat manipulacyjnych, po przerobieniu i wywiezieniu tych surowców za granicę, pod przewidzianą kontrolą Izb Przemysłowo-Handlowych. Ten sam paragraf przewiduje również zwrot opłat manipulacyjnych, jeżeli po odprawie towarów petent uzyska zniżkę celną lub zwolnienie od cła, które otrzymane przed uzyskaniem pozwolenia przywozu zwolniłoby od opłat manipulacyjnych.

DOSTAWY DYKT POLSKICH DO TUNISU.

Dykty klejone są jednym z głównych artykułów eksportu polskiego do Tunisu. Dzięki dobrze zorganizowanym formom sprzedaży zbyt dykt rozwinał się pomyślnie. W ostatnim jednak roku został zahamowany na skutek konkurencji dykty francuskiej z drzewa „ocumé", spowodowanej zniżką franka francuskiego w r. 1938, co tym samym podwyższyło znacznie ceny za dyktę polską w stosunku do francuskiej.

Importerzy tamtejsi wolą sprowadzać dyktę francuską z następujących względów: eksporterzy francuscy podają ceny we frankach, polscy w funtach angielskich, co jest połączone z pewnym ryzykiem walutowym dla importera, poza tym towar zamówiony we Francji przybywa do Tunisu w 15 do 20 dni, z Polski przeważnie za dwa miesiące.

Gdy w 3 pierwszych kwartałach 1937 roku eksport do Tunisu wyniósł:

z Polski	3.093 q. dykty	wartości 647.000	franków
z Francji	468 „ „	„ 217.000	„

to w roku 1938 w tym samym czasokresie dostarczyła do Tunisu:

Polska	2.021 q. dykty	wartości 661.000	franków
Francja	1.269 „ „	„ 583.000	„

Poniżej wykaz dykty klejonej, importowanej do Tunisu w latach 1935, 1936 i 1937, według statystyki dyrekcji ceł w Tunisie:

	q	fr. fr.		q	fr. fr.
1935	4.217	1.062.000	w tym z Polski	1.938	405.000
1936	4.216	0.668.000	„ „ „ „	3.448	454.000
1937	5.409	1.444.000	„ „ „ „	3.933	902.000

Kupcy miejscowi importują towar zagraniczny po cenach, skalkulowanych c. i. f. Tunis, za wykupieniem dokumentów transportowych w jednym z miejscowych banków. Żądane są dykty mokro klejone, z drzewa olcho-

wego, (względnie „ocumé"), do fabrykacji mebli. —

Najbardziej poszukiwane gatunki są BB i BBB, w mniejszym stopniu BBBB, rozmiary 200×122, 170×122, mniej poszukiwany jest 154×184. Ceny ulegają często zmianom, ostatnio notowano:

za 1 m³	dykty BB	— 200 × 122	£	10.17. —
„ 1 „	„ BB	— 170 × 122		9.17. —
„ 1 „	„ BBB	— 200 × 170		9.17. —
„ 1 „	„ BBBB	— 170 × 122		8.17. —

OBROTY HANDLOWE TUNISU Z ZAGRANICĄ I Z POLSKĄ.

Obrót handlowy Tunisu z zagranicą wyniósł w trzech pierwszych kwartałach 1938 r. 2.105.160.000 fr., z czego na import przypada 1.096.120.000 fr.,na eksport 1.009.046.000 fr.

W porównaniu z tym samym czasokresem r. 1937 zwiększyła się cyfra obrotu o 471.983.000 fr., import o 200.537.000 fr., eksport o 271.446.000 franków.

Obrót handlowy między Polską a Tunisem doszedł w tym czasie do cyfry:

	Fr 8.9 9 000	wobec Fr 5 228 000	w r. 1937
import do Tunisu	„ 6 081 000	„ „ 2 973 000	„ „
eksport do Polski	„ 2 848 000	„ „ 2 255.000	„ „ „„

Można więc stwierdzić znaczne zwiększenie się cyfry eksportu polskiego do Tunisu w trzech pierwszych kwartałach 1938 r., w stosunku do tego samego czasokresu w r. 1937.

Poniżej wykaz towarów w obrocie handlowym między Polską a Tunisem w omawianym czasokresie:

Eksport Polski do Tunisu:

	1. I. — 1. X. 1938			1. I. — 1. X. 1937		
		ilość	wartość w tys. fr.		ilość	wartość w tys. fr
Przetwory mięsne . . .	q	519	757	q	354	370
Masło	„	100	153	„	—	—
Ryż	„	4.500	524	„	—	—
Fasola	„	365	80	„	847	143
Orzechy laskowe	„	—	—	„	5	4
Konserwy jarz. i owoc. .	„	9	6	„	—	—
Ziarna	„	22	5	„	—	—
Maź drzewna	„	10	2	„	21	3
Drzewo	Ton	2.849	2.986	Ton	6	10
Napoje	q	3	1	q	—	—
Węgiel	Ton	2.139	372	Ton	3.075	1 363
Cykoria	q	—	—	q	11	2
Wyroby fajansowe	„	264	126	„	376	99
Wyroby szklane	„	27	13	„	75	19
Worki jutowe imp. pełne .	„	49	9	„	—	—
Ubranie i bielizna . . .	kg	4.273	100	kg	6.300	110
Papier	q	—	—	q	12	3
Platery	„	—	—	„	3	8
Maszyny rolnicze . . .	„	126	57	„	—	—
Naczynia gospodarskie . .	„	27	32	„	4	8
Meble i wyr. z drzewa . .	„	128	138	„	207	132
Dykty klejone	„	2.021	661	„	3.093	677
Wyroby z gumy	„	8	7	„	—	—
Guziki	„	2	15	„	6	16
Paczki pocztowe	„	3	10	„	9	6
Różne	—	—	27	—	—	—
Razem			6.081			2.973

Jak z powyższego zestawienia wynika wzrosły przede wszystkim w r. 1938 dostawy drzewa, a następnie przetworów mięsnych, natomiast zmalały poważnie dostawy węgla.

OGRANICZENIA IMPORTU ZE ŚLĄSKA ZAOLZIAŃSKIEGO DO TURCJI.

Tureckie Ministerstwo Ceł i Monopolów podało do publicznej wiadomości, że przywóz wszelkich towarów, pochodzących z terytoriów odłączonych od Czechosłowacji a przyłączonych do Polski, Niemiec i Węgier, zostaje wstrzymany. Zarządzenie to tłumaczone jest oficjalnie tym, że Bank Narodowy Czechosłowacji odmawia przekazywania należności w ramach clearingu turecko-czechosłowackiego tym firmom lub osobom, które obecnie znajdują się poza obrębem granic Czechosłowacji.

W związku z tym zahamowanie przywozu ze Śląska Zaolziańskiego należy uważać za tymczasowe, przy czym sprawa ta niezawodnie będzie załatwiona w drodze dodatkowych rozmów polsko-tureckich, z okazji rewizji układu kontyngentowego i płatniczego.

ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWIZOWYCH ZANOTOWANE PRZEZ P. I. E. W OKRESIE OD 7 DO 17 LUTEGO 1939 R.

BELGIA. Oplata za licencję importową na masło ustalona została w wysokości 5,80 fr. za kg.

CZECHOSŁOWACJA. Ogłoszeniem Ministerstwa Handlu z dnia 28 I 1939 r. zwolniono do wywozu z dn. 1 II 1939, poz. 399 cement, ex poz. 361 b/2 guziki z orzecha kamiennego.

Ogłoszeniem Ministerstwa Handlu z dnia 28 I 1939 zmieniono w następujący sposób zarządzenie z 30 I 1938 o zaszeregowaniu przywozu futer do systemu pozwoleniowego:

ex 345 futra wyprawione, niekonfekcjonowane:

ex a) ze skór zwyczajnych: owczych, jagnięcych, baranich, barankowych, końskich i źrebięcych; krzyże, płaty, podszewki (z wszelkiego rodzaju skór zwyczajnych),

ex b) ze skór wytwornych: krzyże, płaty i podszewki.

FINLANDIA. Świeżo wydana taryfa celna Finlandii zawiera szereg doniosłych zmian, przynosząc dużo obniżek stawek celnych oraz niektóre podwyższenia. Niżej podane są główne artykuły, dotknięte zmianą.

Obniżką cła objęte zostały następujące towary: ptactwo domowe żywe i niektóre bite, kości, rogi itp., pierze i puch oczyszczone, jelita suszone i oczyszczone, grzyby, kapusta, zioła lecznicze, mąka i kasza ryżowa, mąka owsiana, konserwy mięsne, cukier gronowy, makaron, wapno, cement, benzol, smołowe produkty destylacyjne, kwas solny i siarczany, kwas octowy, ołówki, mydło toaletowe, skóry lisie i zajęcze, wyr. futrzane lisie, węże i rury gumowe, gumy rowerowe, podeszwy i obcasy gumowe, dykty i forniery (z wyj. dębowych), tkaniny jedwabne do sit, przędza wełniana, wstążki bawełniane; lepsze tkaniny lniane, wstążki i koronki lniane, wata baweln., tkaniny gumowane, bielizna baweł-

niana, pończochy połjedw. i rękawiczki, buciki jedwabne lakierki, obuwie męskie i damskie zwyczajne, pantofle, obuwie gumowe, berety, porcelana domowa, żelazo sztabowe i stal sztabowa, drut stalowy i żelazny, blacha stalowa lub żelazna, wyroby z galalitu, lalki gumowe, guziki, materiały reklamowe.

Podwyżką cła dotknięte zostały następujące artykuły: gęsi i indyki bite, pierze i puch nieczyszczone, kalafiory (wrzesień — maj), groch, otręby pszenne i żytnie, makuchy lniane, rękawiczki, skóry owcze nieobrobione, inne skóry futrz. nieobrob., astrakany itp., skóry piżmowe obrobione, gumy samochodowe, forniery i dykty dębowe oraz z buku czerwonego, żelazo surowe w bryłach.

Szczegóły w P. I. E.

KANADA. Umowa handlowa kanadyjsko - amerykańska wchodzi prowizorycznie i częściowo w życie z d. 1 I 1938 r., przy czym będą obowiązywać zniżki celne przyznane obustronnie od tej daty, natomiast zwolnienie od 3-procentowej opłaty akcyzowej (excixe tax) nie wejdzie w życie do czasu ratyfikacji umowy handlowej, a w szczególności do czasu uchwalenia jej przez parlament federalny w Ottawie. Uchwalenie to nastąpi łącznie z przyjęciem budżetu Dominium Kanady w pierwszych miesiącach roku 1939. W stosunku do Polski będą obowiązywać zatem zniżki celne przyznane przez Kanadę Stanom Zjednoczonym A. P. z dniem 1 I 1939 r., zaś zwolnienie od 3 proc. podatku akcyzowego nastąpi dopiero po ratyfikacji umowy handlowej przez parlament i po wejściu w życie tego udogodnienia w stosunku do Stanów Zjednoczonych. (Patrz I. E. Nr 3, str. 9).

FRANCJA. W „Journal Officiel" z dn. 18 I 38 ogłoszone zostały przepisy dotyczące kontroli sanitarnej przy imporcie ryb słodkowodnych i morskich oraz konserw. (Szczegóły w P. I. E.).

LITWA. Z dniem 5 I br. weszły w życie zmiany w taryfie celnej, dotyczące nast. artykułów: kakao, produkty stolarskie i tokarskie, wyroby z azbestu, cegły. iluminatory, izolatory ze szkła i rurki szklane, kalafonia, smoła dla browarów, latex, kwas mlekowy i jego połączenia, jod i jego sole, salwarsan i pochodne, wyroby z płyt żelaznych i stalowych, emaliowanych, narzędzia dla rzemieślników, rury ołowiane, rowery, wózki dziecięce, części rowerowe i motocyklowe, guziki różne i przędza szynelowa.

NORWEGIA. Import żywych roślin, krzewów i drzew do Norwegii został zakazany. Min. Rolnictwa dopuszczać może wyjątki na specjalnych warunkach.

WŁOSKA AFRYKA WSCHODNIA. Ogłoszona została nowa taryfa celna dla posiadłości włoskich w Afryce Wschodniej (Abisynia, Erytrea i Somali).

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE

FIRMY ZAGRANICZNE, POSZUKUJĄCE KONTAKTU Z EKSPORTERAMI POLSKIMI.

Bliższe informacje w poniższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

Różne. Firma agenturowa w Syrii interesuje się objęciem przedstawicielstw firm polskich dowolnej branży. E/2270/H.

Różne. Nowootworzona firma hiszpańska zainteresowana handlem z Polską z zakresu różnych branż, prosi o złożenie jej oferty za pośrednictwem P. I. E. E/3812/H.

Różne. Firma agenturowa w Syrii interesuje się importem z Polski nast. artykułów: męskich materiałów wełnianych, materiałów na meble, dykt, fasoli oraz produktów chemicznych. E/2279/H.

Różne. Firma agenturowa w Indiach Brytyjskich pragnie importować z Polski dykty, ramy do okien oraz różnego rodzaju chemikalia. E/1568/H.

Różne. Firma agenturowa w Argentynie, korespondująca w języku polskim interesuje się importem z Polski drzewa tartego, dykt, szkła, chemikalij oraz blachy falistej. E/1802/H.

Skóry rękawicznicze. Firma brazylijska interesuje się importem skór do wyrobu rękawiczek, dotychczas sprowadzanych z Czechosłowacji, czarnych i fantazyjnych. P/4002/58/M.

Spożywcze artykuły. Firma agenturowa w Kanadzie zainteresowana jest importem z Polski towarów spożywczych. E/3494/H.

Chemikalia. Firma agenturowa w Kanadzie interesuje się importem z Polski artyk. chemicznych. E/1500/H.

Chemikalia. Firma indyjska pragnie otrzymać wyłączność na rynek indyjski dla chemikalij używanych w przemyśle tekstylnym. P/22/08/3B/ID.

Przedstawicielstwo. Firma bułgarska pragnie objąć przedstawicielstwo fabryki wyrobów gumowych. P/3598/3G/ID.

Chemikalia. Firma grecka pragnie nawiązać kontakt z producentami surowców dla wyrobu materiałów wybuchowych. P/3600/95/ID.

Szkło. Firma filipińska interesuje się objęciem przedstawicielstwa na szkło. P/3587/63/ID.

Kostki szklane do podłóg. Firma z Bogoty pragnie nawiązać kontakt z producentami powyższego artykułu. P/3705/63/ID.

Lonty. Firma londyńska pragnie nawiązać kontakt z producentami lontów (safety tube) celem reeksportu na rynek indyjski. P/3785/62/D.

Różne. Firma szwajcarska pragnie nawiązać kontakt z producentami benzolu czystego i toluolu. — P/4208/47/ID.

Chemikalia. Firma z Tunisu interesuje się importem chemikalij potrzebnych w rzemiośle szewskim, jak np. atrament zimno polerujący itp. P/814/3R/ID.

Rękawiczki skórzane. Firma kanadyjska poszukuje dostawców rękawiczek skórkowych w Polsce. — P/3793/64/M.

KOLEJOWE KURSY WALUT OBCYCH.

Kursy walut zagranicznych, według których kolej przerachowuje kwoty, wyrażone w obcych walutach, a uiszczone w walucie krajowej (kurs przeliczenia), są następujące:

Za 1 dolar złoty — 8,92 zł, za 1 dolar St. Zjedn. Am. Półn. — 5,33 zł, za 100 franków francuskich — 14,10 zł, za 100 franków belgijskich — 18,00 zł, za 100 franków szwajcarskich —120,50 zł, za 100 franków złotych — 172,00 zł, za 100 guldenów gdańskich — 100,00 zł, za 100 koron czeskich — 18,35 zł, za 100 koron duńskich — 111,50 zł, za 100 koron norweskich — 125,50 zł, za 100 koron szwedzkich — 129,00 zł, za 100 lei rumuńskich — 3,95 zł, za 100 lirów włoskich — 28,15 zł, za 100 litów litewskich — 90,00 zł, za 100 marek niemieckich — 214,00 zł, za 100 szylingów austriackich — 100,00 zł, za 100 dynarów jugosłowiańskich — 12,35 zł, za 100 pengö złotych — 157,00 zł, za 100 florenów holenderskich — 290,00 zł.

Kursy, po jakich kolej przyjmuje zapłatę w obcej walucie (kurs przyjmowania), obowiązują obecnie następująco:

Za 100 złotych — 11,22 dolarów złotych, 19 dolarów St. Zjedn. Am. Półn., 725 franków francuskich, 565 franków belgijskich, 84,50 franków szwajcarskich, 100 guldenów gdańskich, 555 koron czeskich, 2.600 lei rumuńskich, 362 lirów włoskich, 113 litów litewskich, 47,75 marek niemieckich, 102 szylingów austriackich, 58,20 franków złotych, 835 dynarów jugosłowiańskich.

WYSTAWA PORTÓW GDYNI I GDAŃSKA W BUDAPESZCIE.

Otwarcie projektowanej od dłuższego czasu wystawy w Budapeszcie odbędzie się dnia 8 marca br. Wystawa zorganizowana zostanie na wielką skalę w salach galowych reduty budapeszteńskiej. W sali pierwszej odbędzie się podczas inauguracji imprezy tej odczyt dyrektora Urzędu Morskiego, inż. St. Łęgowskiego pod tytułem „Rozwój i znaczenie portów Gdyni i Gdańska" oraz wyświetlenie wspólnego propagandowego filmu portów Gdyni i Gdańska. W sali drugiej będzie urządzona wystawa. Wystawione zostaną dwa duże plastyczne modele portów Gdyni i Gdańska, liczne plastyczne wykresy obrazujące rozwój obydwu portów polskiego obszaru celnego ze szczególnym uwzględnieniem ich znaczenia dla handlu węgierskiego, liczne fotografie przedstawiające fragmenty pracy w portach oraz kilka modeli statków polskiej floty handlowej. Celem nawiązania bezpośredniego kontaktu z miarodajnymi czynnikami węgierskimi wyjedzie do Budapesztu wycieczka, składająca się z przedstawicieli sfer oficjalnych, portów Gdyni i Gdańska oraz portowych sfer gospodarczych.

PRZYWRÓCENIE RUCHU PRZEZ SUCHĄ GÓRĘ ORAWSKĄ W KOMUNIKACJI Z CZECHOSŁOWACJĄ.

Wytyczenie nowych granic między Czechosłowacją a krajami sąsiedzkimi spowodowało, jak wiadomo, przejściowe zamknięcie ruchu kolejowego przez nowe punkty graniczne. Po uprzednim przywróceniu komunikacji kolejowej na wszystkich szlakach kolejowych łączących Śląsk Zaolziański z Morawami jako też na linii przez Czadcę między Polską a Słowacją otwarto obecnie według urzędowych informacyj również ostatnie jeszcze zamknięte przejście w kierunku Słowacji, mianowicie między *Suchą Górą Orawską* (dawn. polską stacją graniczną na tym szlaku była stacja Podczerwone) a stacją Liesek. Tym samym przywrócony został całkowity ruch między Polską i jej portami a Morawami, Czechami i Słowacją. Nie otwarto dotychczas natomiast przejść granicznych między Polską a Rusią Podkarpacką przez stacje graniczne Sianki, Ławoczne i Woronienkę.

KOMUNIKACJA TOWAROWA POLSKO-NIEMIECKA.

W komunikacji towarowej pomiędzy stacjami kolei polskich a stacjami kolei niemieckich oraz pomiędzy stacjami kolei polskich a stacjami innych kolei tranzytem przez koleje niemieckie ustala się z ważnością od 1 III 1939 r. zasadę, że za towary, które na podstawie dodatkowego zlecenia nadawcy zostaną skierowane z powrotem do Polski lub W. M. Gdańska, nadawca powinien opłacić przewoźne i opłaty dodatkowe za obydwa kierunki. Przy towarach, które narażane są na szybkie psucie lub posiadają małą wartość, dzięki czemu nie zabezpieczają dostatecznie kosztów przewozu, kolej może żądać od nadawcy opłacenia przewoźnego z góry za cały przebieg, chyba, że złożono zabezpieczenie odpowiadające przewoźnemu zagranicznemu lub też kolej zrezygnuje z zabezpieczenia.

Złożenie zabezpieczenia jak i rezygnacja winny być zaznaczone na liście przewozowym.

SPRAWY PODATKOWE

W SPRAWIE PRZESUNIĘCIA TERMINU SKŁADANIA ZEZNAŃ O DOCHODZIE NA ROK 1939.

Na szereg zapytań, skierowanych pod adresem naszej Izby, zawiadamia się, że Ministerstwo Skarbu opracowało na rok bieżący analogicznej treści okólnik w odnośnej sprawie, jak w roku ubiegłym, który został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu nr 4/39, poz. 90, następującej treści:

„Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, iż w roku bieżącym nie będzie wydane zarządzenie w sprawie generalnego przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1939 przez osoby fizyczne i spadki wakujące, prowadzące księgi handlowe lub gospodarcze.

Z tego więc względu Ministerstwo Skarbu poleca załatwiać przychylnie wszystkie indywidualne podania prowadzących księgi osób fizycznych i spadków wakujących o odroczenie terminu do składania zeznań o dochodzie na rok podatkowy 1939 nie dłużej niż do 1 kwietnia 1939 r., nawet gdyby podania te nie zawierały szczegółowych motywów.

Jeśli natomiast chodzi o podania należycie uzasadnione — przepisy par. 239 instrukcji podatkowej, na mocy których władze skarbowe władne są odraczać termin do składania zeznań do 1 maja dla osób fizycznych i do 1 lipca dla osób prawnych w dalszym ciągu posiadają moc obowiązującą, z tym, że termin określony w instrukcji podatkowej nie ogranicza uprawnień p. dyrektorów Izb Skarbowych (par. 116 rozp. wyk. do o. p.)

Odroczenie terminu do złożenia zeznania na podstawie niniejszego zarządzenia automatycznie powoduje przesunięcie terminu płatności zaliczki (przedpłaty) na państwowy podatek dochodowy".

W SPRAWIE PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA FIRM POLSKICH DOKONYWUJĄCYCH TRANSAKCJE NA TERENIE W. M. GDAŃSKA.

W wyniku przeprowadzonych ostatnio rokowań polsko-gdańskich w sprawie podwójnego opodatkowania firm polskich, dokonywujących transakcje na terenie W. M. Gdańska, podpisany został dnia 23 stycznia 1939 r. protokuł.

Protokuł ten ustala, że opodatkowanie podatkami obrotowym i przemysłowym może nastąpić tylko na obszarze tej strony, na którym przedsiębiorstwo utrzymuje zakład w rozumieniu art. III ust. 3 umowy z dnia 29 V 1929 r. (Dz. U. R. P. nr 49/34, poz. 472) o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu w dziedzinie podatków bezpośrednich, który brzmi:

Art. III ust. 3.

„Jako zakłady (stanowiska ruchu) uważa się siedziby kierownictwa, filie (oddziały), zakłady górnicze, kamieniołomy, fabryki, pracownie, agencje, miejsca zakupu i sprzedaży, biura, magazyny, składy i wszelkie inne urządzenia, utrzymywane dla wykonywania przedsiębiorstwa przez samego przedsiębiorcę, jego prokurzystów lub innych stałych zastępców. Jednak fakt utrzymywania przez przedsiębiorstwo z drugim obszarem stosunków handlow. za pośrednictwem istotnie samoistnego zastępcy (stręczyciela, komisjonera itd.) nie stanowi o posiadaniu przez to przedsiębiorstwo na tymże obszarze zakładu (stanowiska ruchu).

Wobec tego, o ile wbrew temu porozumieniu zostały uiszczone podatki i grzywny, będą one zwrócone płatnikowi na jego wniosek".

POTRĄCANIE NALEŻNOŚCI ZA ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE.

W związku ze zbliżającym się terminem płatności pierwszej zaliczki miesięcznej na podatek obrotowy, obowiązujący od 1 I 1939 r. (Dz. U. R. P. nr 34 z 1938 r. poz. 292). Ministerstwo Skarbu w okólniku z dnia 31 I 1939 r. wydało władzom skarbowym zarządzenie, normujące zagadnienie potrącania z zaliczek miesięcznych części należności na świadectwa przemysłowe nabyte na 1939 rok podatkowy. Zgodnie z art. 15 ust. (2) i (3) ustawy o podatku obrotowym potrąceniu z zaliczki miesięcznej podlega 1/10 część zasadniczej ceny świadectwa, przypadającej na rzecz Skarbu łącznie z 15 proc. dodatkiem. Potrąceniu podlega należność za świadectwa przemysłowe, faktycznie wykupione na 1939 r. Władze skarbowe winny wymierzać zaliczki miesięczne w kwotach netto, tj. po potrąceniu odpowiedniej części należności. Natomiast wymiary będą ustalane brutto. Potrącenia będą dokonane tylko z należności podatkowych, przypadających na 1939 r. Jeśli wymierzony podatek wyniesie mniejszą sumę od należności przypadającej do potrącenia, zostanie potrącona tylko suma wymiaru.

Te same zasady odnoszą się do dodatkowych wymiarów uskutecznionych przez władze skarbowe.

Należności za świadectwa przemysłowe, wykupione przez osoby nie prowadzące ksiąg handlowych, będą potrącane po ¼ części przy uiszczaniu kwartalnych zaliczek.

Należności za świadectwa przemysłowe łącznie z 15 proc. dodatkiem, przypadające do potrącenia:

I) Dla zakładów handlowych:

Kat.	We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy I	II	III	IV
		złotych:				
I	2.300	—	—	—	—	—
II	—	460	379,50	310,50	230	149,50
III	—	92	74 75	57,50	46	31,75
IV	—	34,50	31,75	23	17,25	11,50
Va	57,50	—	—	—	—	—
Vb	17,25	—	—	—	—	—

II) Dla zakładów przemysłowych:

Kat.	We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	I	II	III	IV
I	6.900	—	—	—	—	—
II	4.600	—	—	—	—	—
III	2.300	—	—	—	—	—
IV	690	—	—	—	—	—
V	230	—	—	—	—	—
VI	—	138	115	92	69	46
VII	—	69	57.50	46	34.50	23
VIII	—	17,25	13,80	11.50	6,90	4,60

WYDAWNICTWA FACHOWE

WIADOMOŚCI PORTOWE.

Wychodzące od szeregu lat wydawnictwo „Wiadomości Portu Gdyńskiego" zmieniło ostatnio swą nazwę na „Wiadomości Portowe", stając się oficjalnym organem obydwu portów polskiego obszaru celnego: Gdyni i Gdańska.

Na treść nr 1/2 miesięcznika składają się: słowo wstępne — Dyr. Departamentu Morskiego Min. Przemysłu i Handlu inż. L. Możdżeńskiego, oraz artykuły: „Port gdyński w 1938 r." inż. St. Łęgowskiego, „Port gdański w 1938 r." A. Rudzkiego i „Rekordowy rozwój ruchu statków portu gdańskiego w 1938 r. na tle wzmożonego ruchu bunkrowego" L. J. Poza tym oddzielnie ujęta jest kronika portowa gdyńska i oddzielnie gdańska, oraz podobnie oficjalny dział statystyczny, który łącznie zajmuje 50% objętości zeszytu.

Wydawcą „Wiadomości Portowych" jest Polska Agencja Telegraficzna, redaktorem — Edward Hauptman.

PRACA NA MORZU NR 2.

Nr 2 miesięcznika morskiego „Praca na Morzu" przynosi z ciekawszych artykułów następujące: Początki żeglugi u Słowian — L. Zabrockiego, Ostatnie żaglowce — U. Krzyżanowskiego, Zagmatwana terminologia — mgr. B. Wojtasa, Manipulacja ładunkiem w portach ze szczególnym uwzględnieniem New Yorku — kpt. B. Korodziejewskiego, Pomiary na przekroju Gdynia — Hel — kpt. St. Dłuskiego, Motoryzacja polskiej marynarki handlowej — O. Około-Kułaka, Bałtyckie tygodnie lodowe — M. H. M.

Całość uzupełniają: dział techniczny, oraz przegląd prasy fachowej i kronika wypadków w żegludze morskiej.

ŻEGLUGA — SHIPPING AND TRADE.

Ukazał się nr 1 mies. „Żegluga", na treść którego składają się artykuły: „Nowe fakty" mgr. T. Ocioszyńskiego, „Gospodarcze znaczenie Renu" A. Tarnowskiego, „Banki hipotecznego kredytu morskiego i rzecznego w Holandii" B. Tabaka, oraz kronika, wiadomości taryfowe i statystyki obrotów portowych Gdyni i Gdańska.

Wydawcą i redaktorem wydawnictwa jest Helena Buxell.

PRZEMYSŁ I HANDEL RYBNY NA WYBRZEŻU

Kronika

SYTUACJA W NASZYM RYBOŁÓWSTWIE PRZYBRZEŻNYM I DALSZYM.

Sytuacja naszego rybołówstwa przybrzeżnego i dalszego nie uległa ostatnio zmianom w stosunku do okresu poprzedniego, jedynie lepsza pogoda umożliwiła wyjazd kilkunastu silniejszych kutrów na połowy w pobliżu wyspy duńskiej Bornholm, skąd spodziewane są dowozy dorszy.

Z połowów przybrzeżnych dowieziono ostatnio niewielkie ilości t. zw. śledzików bałtyckich, także w mniejszych ilościach flądry.

W dalszym ciągu prowadzony jest import szprotów i śledzików ze Szwecji, jednak połowy ich tam są nierównomierne, to też na skutek wahań w podaży surowca cena nań uległa ostatnio na aukcjach rybnych w Göteborgu pewnej zwyżce. Z powodu braku szprotów z własnych połowów, zakupują je obecnie w Szwecji: Polska, Niemcy, Holandia i Belgia. Spośród kupujących z wymienionych krajów, importerzy polscy są najpoważniejszymi odbiorcami tego artykułu na rynku szwedzkim. W związku z ożywionymi transakcjami polsko - szwedzkimi w zakresie importu szprotów, jak i kwestią Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni w zakresie regulacji tego importu oraz zakupów surowca, przebywał ostatnio w Szwecji przez pewien okres czasu w charakterze obserwatora delegat Izby.

Z połowów dalekomorskich spodziewane jest pod koniec bieżącego tygodnia przybycie trawlera „Eugeniusz", który przebywał na połowach w pobliżu Lofotów a następnie na morzu Barentea. Wymieniony trawler wiezie, według doniesień radiowych, ponad 2.000 koszów rozmaitych ryb morskich.

W gdyńskim porcie rybackim czynione są obecnie przygotowania do kampanii filetów rybnych, przyrządzanych z dorszów. Zeszłoroczne zapasy tych filetów zostały już wyczerpane. W związku z rozpoczęciem się okresu wielkiego postu zanotowano wielkie ożywienie w zakresie wysyłki śledzi solonych do zaplecza. W czasie od 20 do 28 lutego br. wysłano łącznie 140 wagonów śledzi solonych oraz innych ryb morskich, w tym 6 wagonów tranzytem do Czechosłowacji i Rumunii.

Pewne ożywienie wykazuje również Fabryka Mączki Rybnej w zakresie przerobu odpadków rybnych, które dowożone są zarówno z samej Gdyni, jak i Władysławowa, Helu oraz okolicznych miejscowości tak samochodami, jak i kutrami. Pocieszającym faktem jest zanotowany stale wzrastający dowóz wątrób dorszowych, co świadczy o coraz większym zrozumieniu przez rybaków kwestii wszechstronnego wykorzystania połowów. Należy zauważyć jednak, że zwiększająca się produkcja mączki rybnej jest jeszcze stale niewystarczająca wobec wzmożonego sezonu karmnego oraz dużych zapotrzebowań.

KONFERENCJA W SPRAWIE IMPORTU SZPROTÓW W NASZEJ IZBIE.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni, wykonując stały nadzór nad importem szprotów do Polski, dzięki czemu w roku bieżącym uzyskano znaczną poprawę w zakresie zakupu tego surowca na rynku szwedzkim, zwołała po powrocie swego referenta dla spraw rybołówstwa p. W. Kozakiewicza ze Szwecji, konferencję informacyjno-sprawozdawczą z udziałem importerów oraz przedstawicieli przemysłu rybnego na Wybrzeżu, w sprawie importu szprotów.

Na posiedzeniu, które odbyło się pod przewodnictwem Wicedyrektora Izby p. Tadeusza Marchlewskiego, złożył referent W. Kozakiewicz wyczerpujące sprawozdanie, przedstawiając obecną sytuację w zakresie sprzedaży i eksportu szprotów na rynku szwedzkim.

Nad sprawozdaniem tym wywiązała się dyskusja, w której poruszono kwestię dalszej organizacji zakupu surowca przez importerów gdyńskich na rynku szwedzkim, kwestię transportu polskimi statkami oraz sprawy, dotyczące techniki importu.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni, przeprowadzając kontrolę oraz reorganizację zakupu surowca w związku z pewnymi niedociągnięciami zauważonymi w tej dziedzinie, zastrzegła sobie na podstawie przedłożonego sprawozdania, powzięcie odpowiednich zarządzeń w powyższych sprawach w najbliższym czasie.

ZNACZENIE BADAŃ TECHNOLOGICZNYCH, PROWADZONYCH PRZEZ STACJĘ MORSKĄ W GDYNI DLA POLSKIEGO PRZEMYSŁU RYBNEGO.

Sprawie badań związanych z przemysłem rybnym poszczególne państwa poświęcają obecnie dużo uwagi. Oprócz laboratoriów, przeznaczonych do badań biologii ryb oraz zagadnień z nią związanych, których znajomość jest konieczna dla racjonalnej gospodarki rybnej istnieją specjalne zakłady naukowe, prowadzące badania w kierunku ściśle przemysłowym — przetworów rybnych. Laboratoria te wyposażone są w cały potrzebny aparat techniczny w postaci chłodni i zamrażalni ryb, pieców wędzarniczych, solarni, fabryki konserw, wraz z wyszkolonym personelem technicznym oraz pracowni chemicznych i bakteriologicznych z zastępem naukowców, pracujących nad całym szeregiem zagadnień z dziedziny przemysłu rybnego. Zagadnienia te, to z jednej strony ulepszanie dotychczasowych metod przerabiania ryby w kierunku podniesienia jakości produktów i usprawnienia pracy, dalej szukanie nowych metod i form produkcji, a z drugiej strony badania drogą chemiczną i bakteriologiczną zmian, jakim poszczególne produkty rybne ulegają podczas przechowywania w różnych warunkach celem przekonania się o wartości danego sposobu konserwowania ryby i jej przechowywania.

Doniosłość pracy takich zakładów naukowych jest wysoce ceniona przez przemysłowców rybnych, którzy żywo interesują się badaniami w nich prowadzonymi, zasięgając tu rad fachowych, a w zamian wspierając je finansowo.

O wysokim zrozumieniu ważności tych badań dla przemysłu rybnego świadczy np. fakt ufundowania specjalnego laboratorium dla przemysłu rybnego w Stavanger w Norwegii przez przemysłowców norweskich kosztem miliona koron norweskich oraz stałego finansowania prac tego dużego zakładu naukowego kwotą 300.000 koron norweskich rocznie, powstałego z drobnego opodatkowania wyprodukowanego towaru.

Sprawa badań, związanych z przemysłem rybnym jest dla nas szczególnie ważną skoro uwzględnimy, że przemysł ten podobnie jak i rybołówstwo nasze jest młode i nie ma za sobą ani doświadczenia ani tradycji, którymi dysponuje przemysł państw zagranicznych. Rybołówstwo nasze w ostatnich latach zostało skierowane na nowe tereny Morza Północnego skąd dostarcza nam nowych gatunków ryb, o których przerabianiu ludzie zupełnie nieraz nie mają pojęcia i tym samym powstaje trudność zbytu nawet tej małej ilości ryb, w które rybołówstwo nasze nas zaopatruje. Przyszłość naszego rybołówstwa zależy tylko od tego, czy przemysł przetwórczy stanie na wysokości swego zadania i potrafi przerobić rybę w dobry, smaczny i trwały produkt, który już sam przez swoje walory zyska sobie konsumenta. W zadaniu tym Stacja Morska jako jedyne w Polsce laboratorium, prowadzące badania w dziedzinie ryb morskich przychodzi obecnie przemysłowi naszemu z pomocą przez włączenie w program swoich dotychczasowych prac: badań technologicznych przemysłu rybnego. Prowadzenie tych prac będzie dziś znacznie ułatwione dzięki wybudowaniu nowego budynku Stacji Morskiej w Gdyni.

Obecnie czynione są prace nad wyposażeniem laboratorium w odpowiednią aparaturę i tu należy z uznaniem podkreślić pierwszą pomoc finansową, udzieloną Stacji Morskiej przez Towarzystwa Połowów Dalekomorskich „Mewa“ i „Delfin“, które już opodatkowały się na ten cel, dając dowód zrozumienia doniosłości badań technologicznych przemysłu rybnego.

POBYT REFERENTA RYBOŁÓWSTWA I. P. H. W GDYNI W SKANDYNAWII.

Z ramienia Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni przebywał ostatnio za granicą referent dla spraw rybołówstwa morskiego p. Wacław Kozakiewicz, celem podróży którego było załatwienie szeregu spraw, związanych z organizacją importu śledzi i innych ryb morskich z Danii, Szwecji i Norwegii.

W nawiązaniu do wyjazdu wymienionego

delegata należy zauważyć, że Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni dąży obecnie do uregulowania całokształtu zagadnień importu śledzi i ryb morskich do Polski.

URUCHOMIENIE HALI RYBNEJ WE WŁADYSŁAWOWIE.

Dnia 21 lutego rb. nastąpiło przejęcie przez Morski Urząd Rybacki nowowybudowanej Hali Rybnej we Władysławowie. Wymieniona Hala Rybna posiada pomieszczenia na składowanie ryb z zastosowaniem chłodzenia lodem. Nowa ta inwestycja zwiększa atrakcyjność portu rybackiego we Władysławowie, pomyślanego jako bazy dla połowów przybrzeżnych i dalszych.

STOCZNIA RYBACKA W GDYNI BUDUJE ŁODZIE RATUNKOWE.

Stocznia Rybacka w Gdyni otrzymała ostatnio od Stoczni Gdańskiej zamówienie na budowę 2 kompletów łodzi ratunkowych w ilości 8 sztuk, przeznaczonych dla polskich motorowych statków frachtowych „Bielsko“ i „Łódź“. Wymienione statki, przeznaczone dla obsługi linii bawełnianej GAL-u budowane są przez Stocznię Gdańską.

Kronika zagraniczna

POLSKI WĘGIEL BUNKROWY DLA RYBAKÓW ANGIELSKICH.

Bardzo głośnym echem odbiła się ostatnio w Anglii sprawa importu polskiego węgla do portu Fleetwood, przeznaczonego na paliwo dla tamtejszych trawlerów. Okazuje się, iż tamtejsi rybacy, dążąc do zmniejszenia kosztów połowów, by tym samym móc konkurować z innymi, postanowili zakupić węgiel dla swych statków w Polsce. Węgiel polski jest bowiem nie tylko tańszy, lecz — jak wykazały przeprowadzone próby — posiada także większą zdolność kalorymetryczną, przewyższając pod tym względem węgiel z Lancashire i dorównując Yorkshire'skiemu. Stanowi to, jak wyliczyli właściciele kutrów rybackich, bardzo znaczną oszczędność, ponieważ węgiel angielski jest droższy o blisko 8/— za tonę. Jeżeli weźmie się pod uwagę, że trawler zabiera przeciętnie na połów do 120 ton węgla, a takich połowów odbędzie 20 w ciągu roku, oszczędność wyniesie kilkanaście tysięcy złotych. Rybacy wyliczają, że ogółem zaoszczędzą w ten sposób do 100.000 Ł. rocznie.

Według doniesień prasy angielskiej, zwłaszcza rybackiego organu „Fishing News“ pierwsze partie węgla nadeszłego do Fleetwood, spotkały się z zadowoleniem ze strony rybaków, wywołując jednocześnie poruszenie w angielskich kołach gospodarczych, które podnoszą nie tyle zarzuty przeciw jakości węgla polskiego, ile kwestionują raczej lojalność rybaków angielskich w stosunku do własnego przemysłu. W związku z tym rozwinęła się ostatnio między stronami ożywiona dyskusja.

Rybacy angielscy bronią swego stanowiska w ten sposób, że przytaczają argument, iż węgiel jest najważniejszym wydatkiem przy uruchamianiu trawlerów parowych i jeżeli właściciele statków nie mogą go otrzymać po niskich cenach, zostaną wyeliminowani przez konkurencję.

Wymieniony poprzednio „Fishing News“ pisze dlatego, że „jest to nie tylko sprawa walki o niższą cenę, lecz także walka o byt wielu przedsiębiorstw — jak to zresztą stwierdził Mr. Fred Parkers, prezes Zrzeszenia tamtejszych rybaków“.

Jakie momenty nie byłyby przytaczane, jedno wydaje się pewnym, że w całej tej sprawie: poza względami ściśle kalkulacyjnymi, chodzi głównie o zmuszenie kopalń angielskich do obniżki cen węgla bunkrowego.

ANGIELSKIE POŁOWY ŚLEDZI W R. 1938.

Według oficjalnych danych statystycznych połowy śledzi w Anglii i Walii przyniosły w r. 1938 — 2.586.592 cwts. o wartości 804.082 Ł. wobec 3. 375.581 cwts. o wartości 1.217.947 Ł. w r. 1937.

Z porównania cyfr tych wynika, że połowy angielskie i walijskie zmniejszyły się w roku 1938 zarówno pod względem ilościowym, jak i wartościowym.

ROZWÓJ RYBOŁÓWSTWA W FINLANDII.

Rozwój rybołówstwa Finlandii od 1877 r. wykazuje poniższe zestawienie, wyjęte z oficjalnych statystyk fińskich, z którego wynika szczególne zwiększenie połowów szprota i spadek połowów (rzecznych i morskich) łososia i stynek oraz powolna poprawa połowów siei.

Finlandzkie połowy ryb w latach 1877 do 1937.

Lata	Łosoś	Sieja i linień	Śledź bałt.	Stynki	Szproty	Inne gatunki
1877-1880	408,9	823,2	9 806,6	2 668,4	13,7	2 514,7
1881-1890	573,2	1 118,2	10 848,9	3 825,3	14,5	2 944,3
1891-1900	531,4	824,4	8 439,6	2 404,6	36,1	4 506,6
1901-1910	265,0	498,4	11 428,9	2 529,4	101,4	3 666,3
1911-1920	271,5	471,2	23 023,6	1 845,0	44 6	3 649,7
1921-1930	403,2	560,2	11 418,8	1 483,6	348,3	4 405,3
1931-1935	448,2	665,8	12 600,2	1 414,9	566,5	7 208,1
1934	437,5	776,0	14 221,7	1 329,4	630,5	8 434,4
1935	518,8	802,6	11 694,2	1 303,3	643,4	8 699,5
1936	405,4	687,8	17 892,7	1 186,8	704,7	8 899,6
1937	344,9	818,1	13 872,7	1 131,3	577,2	10 089,4

NOTOWANIA CEN ŚLEDZI ŚWIEŻYCH W HOLANDII.

Za śledzie świeże, pochodzące z ostatnich połowów płacono dnia 24 lutego br. na aukcjach rybnych w Ijmuiden za 1 skrzynię (wagi 50 kg) 4,80 do 3,20 guld. hol. i 4,— do 3,30 guld. hol.

NOTOWANIA CEN ŚLEDZI ŚWIEŻYCH W ANGLII.

Za śledzie świeże, pochodzące z ostatnich połowów płacono dnia 20 lutego br. na aukcjach rybnych w miejscowości Milford Havn (Walia) za 1 cran (179—200 kg): 48/— do 57/— i 45/— do 48/—.

Gdyński Rynek Owocowo - Kolonialny

Kronika

SYTUACJA NA RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH.

Sytuacja na rynkach zagranicznych kawy i herbaty zaznaczyła się ostatnio nieznacznym spadkiem cen. Na rynku krajowym panuje w dalszym ciągu mocna tendencja na herbatę wskutek braku towaru. Odmiennie przedstawia się sytuacja na rynku kawy, gdzie w ostatnim czasie panuje tendencja niezdecydowana. — Zapowiedziana na dzień 3 marca br. w Warszawie Konferencja Importowa ma — zdaniem zainteresowanych kupców dać rozwiązanie obecnej nienormalnej sytuacji w handlu towarami kolonialnymi. Jak wynika z niżej podanych notowań cen, w kawie uległy one pewnej zniżce, w herbacie zaś zwyżce.

Kawa.

Ceny kaw wyższych gatunków podajemy jedynie orientacyjne ze względu na brak ich na rynku. Niższe gatunki z uwzględnieniem ostatniej zniżki kształtują się następująco: 1 kg kawy oclonej loco magazyn importera — Rio VII — 3,40 zł, Victoria V — 3,50 zł, Santos — 4,00—4,50 zł, Maragogype 5,20 do 5,70 zł, Tanganyika — 5,20—5,70 zł, Capitania — 3,55—3,60 zł.

Herbata.

Dopuszczone na rynek po ostatnim podziale kontyngentu ilości herbaty zostały sprzedane i obecnie daje się znowu odczuwać brak towaru na rynku. — Niżej podajemy ostatnie notowania cen herbaty oclonej loco magazyn importera: Cejlon pospolity: 14,30—14,60 zł, Cejlon średni: 15,25—16,00 zł, Cejlon specjalny od 17 zł wzwyż, Darjeeling 16—17,50 zł, Sumatra 13,80—14 zł.

Korzenie.

Ceny korzeni w ostatnim okresie sprawozdawczym nie wykazują prawie żadnych zmian. Na piment zanotowano nieznaczną zniżkę cen.

Za 1 kg pieprzu czarnego płacono loco magazyn importera: ca 3,50 zł. pieprzu białego: 4,10—4,20 zł, pimentu: 6,50—6,60 zł cynamonu Lignea: 5,70—5,75 zł, cynamonu Cassia Vera: 6,40—6,60 zł.

Owoce suszone.

W dalszym ciągu artykułem poszukiwanym na rynku są koryntki, których cena znowu zwyżkowała. W większych partiach sprzedawane są po 1,15 zł za 1 kg, w drobniejszych po 1,20 zł. Śliwek kalifornijskich brak obecnie zupełnie na rynku, tym samym brak notowań. Daktyle francuskie sprzedawane są po 14,50 zł skrzynka, migdały włoskie zniżkowały na 6,90 do 7,— zł za 1 kg, wielkie notowano w cenie 7,30 zł, jądra orzechów laskowych 6,20—6,40 zł, migdały gorzkie 6,70 zł, pestki morelowe słodkie ca 5,50 zł, orzechy ziemne t. zw. fistaszki 2,30 zł, śliwki bośniackie 80-tki 1,40 zł, 90-tki 1,20—1,30 zł, w skrzynkach, śliwki rumuńskie w workach 1,15 zł, w skrzynkach 1,25 zł.

PODZIAŁ KONTYNGENTÓW PRZYWOZOWYCH.

Dnia 18 lutego br. odbyło się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni posiedzenie Regionalnego Komitetu Przywozowego, na którym dokonano rozdziału kontyngentów na następujące artykuły:

oliwa skażona z Francji,
oliwa jadalna z Francji,
konserwy rybne z Francji,
wino gronowe z Francji,
wanilia z Francji,
oleje roślinne z Danii i Holandii,
części rowerów z Anglii,
rodzynki i koryntki z Grecji,
włókno roślinne z kolonij francuskich,
motocykle z Niemiec,
skóry surowe z różnych krajów.

TRANSPORTY OWOCÓW I TOWARÓW KOLONIALNYCH.

Dnia 24 lutego br. nadszedł do Gdyni s/s „Tunisia" z transportem 3.798 skrzyń cytryn z Palermo, 410 skrzyń cytryn z Catanii, 838 skrzyń cytryn z Messyny, 300 skrzyń pomarańcz z Palermo, 17.015 skrzyń pomarańcz z Catanii, z których 55 skrzyń przeznaczone było dla Gdańska, oraz partia 72 worków migdałów ca 5 ton z Catanii dla importerów polskich.

Dnia 26 lutego przybył do Gdyni s/s „Sicilia" z ładunkiem 519 worków fig z Pireusu wagi 12.975 kg, 2.546 worków różnych owoców suszonych, 63.650 kg, 1.368 skrzyń sułtanek 19.095 kg z Izmiru, dla importerów gdańskich 100 worków koryntek 2.500 kg, z Calamaty, oraz 288 skrzyń sułtanek 4.032 kg z Istambułu.

s/s „Gunborg" przywiózł dnia 26 lutego z Calamaty 92 worki rodzynek 2.300 kg, oraz 32 worki orzechów 2.560 kg z Istambułu.

s/s „Boreland" nadszedł do Gdyni również dnia 26 lutego i wyładował 2.711 skrzyń 108.440 kg pomarańcz i grapefruitów palestyńskich i 142 worki 5.100 kg rodzynek.

Dnia 3 marca spodziewany jest w Gdyni s/s „Linda" z większym transportem pomarańcz i mandarynek włoskich.

ZAPASY OWOCÓW POŁUDNIOWYCH W MAGAZYNACH PORTOWYCH.

W dniu 20 lutego br. zanotowano w magazynach portowych portu gdyńskiego następujące zapasy owoców południowych:

38.152 skrzyń pomarańczy palestyńskich,
25.433 klatek pomarańczy włoskich,
5.676 klatek mandarynek włoskich,
23.106 skrzyń cytryn,
2.799 skrzyń grapefruitów.

W porównaniu do stanu owoców zanotowanego dnia 10 lutego br. zanotować należy bardzo poważny wzrost zapasów pomarańczy, zarówno palestyńskich, jak i włoskich, także pewien wzrost cytryn i grapefruitów, natomiast spadek zapasu mandarynek.

TRANSAKCJE NA GDYŃSKIM RYNKU OWOCOWYM.

Aukcje Owocowe Sp. z o. o. w Gdyni

urządziły dnia 15 lutego aukcję, na której wystawiły:

1200 skrzyń pomarańcz Pardess — sprzedano: 1200 skrzyń w cenie 1,15—1,17 zł
300 skrzyń pomarańcz Hercules — sprzedano: 300 skrzyń w cenie 1,10—1,14 zł
1500 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 1500 kl. w cenie 1,41—1,43 zł
25 skrzyń grapefruitów pal. — sprzedano: 25 skrz. w cenie 36,— zł
777 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano: 235 skrz. w cenie 360-tki 27 zł, 490-tki 31—32 zł
220 skrzyń daktyli marokańskich — sprzedano: 55 skrzyń w cenie 14,50 zł
200 worków koryntek — sprzedano: 200 worków w cenie 1,06—1,10 zł
100 koszy fig włoskich — sprzedano: 60 koszy w cenie 1,— zł
20 worków orzechów tureckich — sprzedano: 20 w. w cenie 4—4,10 zł
1500 skrzyń pomarańcz Pritas — sprzedano: 1500 skrz. w cenie 1,16—1,20 zł 1 kg
300 skrzyń pomarańcz Dalia — sprzedano: 300 skrz. w cenie 1,20—1,25 zł 1 kg
300 skrzyń pomarańcz Pallorex — sprzedano: 300 skrzyń w cenie 1,15 zł 1 kg
1545 skrzyń cytryn — sprzedano: 1416 skrzyń w cenie 27—33 zł 1 skrz.
920 skrzyń fig tureckich — wycofano
165 skrzyń daktyli marokańskich — sprzedano: 115 skrzyń w cenie 14,50 zł 1 skrz.
25 worków migdałów włoskich — sprzedano: 25 w. w cenie 7,— zł 1 kg
19 worków jąder migdałów włoskich — wycofano
250 skrzyń sułtanek tureckich — sprzedano: 100 skrz. w cenie 1,67 zł 1 kg
65 koszy fig włoskich — sprzedano: 65 koszy w cenie 1,— zł 1 kg
1000 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 1000 kl. w cenie 1,39—1,40 1 kg
100 skrzyń grapefruitów palest. — sprzedano: 100 skrzyń w cenie 23—23,50 zł 1 kg

Bałtyckie Aukcje Owocowe Sp. z o. o.

urządziły dnia 14 lutego aukcję, na której wystawiły:

64 beczek jabłek kanadyjskich — sprzedano: 64 b. w cenie 1,04—1,07 zł 1 kg
550 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano: 550 skrz. w cenie 1,19—1,21 zł 1 kg
2600 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 2600 kl. w cenie 1,39—1,46 zł 1 kg
75 skrzyń grapefruitów palest. — wycofano
500 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano: 500 skrzyń w cenie 28—29,50 zł 1 skrz.
600 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano: 600 skrzyń w cenie 1,17—1,18 zł 1 kg
1300 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 1300 kl. w cenie 1,36—1,46 zł 1 kg
1000 klatek mandarynek włoskich — sprzedano: 1000 kl. w cenie 12,50 zł 1 kl.
1000 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 100 kl. w cenie 1,38—1,40 zł kg
2115 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano: 2115 skrz. w cenie 1,13—1,18 zł 1 kg
400 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano: 200 skrzyń w cenie 31,50—32 zł skrz.

dnia 17 lutego wystawiono:

326 skrzyń pomarańcz palest. sprzedano: 326 skrzyń w cenie 1,05—1,12 zł 1 kg
600 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano: 600 skrzyń w cenie 1,10—1,12 zł 1 kg
473 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano: 473 skrzyń w cenie 28—32 zł 1 kg
15 worków migdałów włoskich — sprzedano: 15 w. w cenie 6,20 zł 1 kg
100 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano: 100 skrzyń w cenie 28,50 zł 1 skrz.
200 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano: 200 skrz. w cenie 1,10—1,12 zł 1 kg
175 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 175 skrz. w cenie 1,38—1,40 zł 1 kg
300 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano: 300 skrzyń w cenie 31—32 zł 1 skrz.
600 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano: 600 skrz. w cenie 1,12 zł 1 kg
75 skrzyń grapefruitów palest. — sprzedano: 75 skrz. w cenie 35,50—36 zł 1 skrz.
50 beczek jabłek kanadyjskich — sprzedano: 50 beczek w cenie 1,19 zł 1 kg
100 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano: 100 kl. w cenie 1,38 zł 1 kg.

WEWNĘTRZNY RYNEK HURTOWY OWOCÓW.

Na skutek mniejszych ilości pomarańcz na rynku wewnętrznym ceny utrzymują się na wysokim poziomie tak na pomarańcze palestyńskie, jak i włoskie. Ostatnie notowania pomarańcz palestyńskich: ca 1,20 zł za 1 kg; pomarańcze włoskie kształtują się w cenie około 1,35 do 1,40 zł za 1 kg; cytryny włoskie para 360-tek i 490-tek sprzedawane są w cenie 60 zł.

Kronika zagraniczna

MOŻLIWOŚCI EKSPORTU HISZPANII GENERAŁA FRANCO.

W związku z ostatnimi zdobyczami terytorialnymi generała Franco wzrosły możliwości eksportowe Hiszpanii Narodowej. Najpoważniejsze jednak plantacje pomarańcz hiszpańskich znajdują się jeszcze w rękach czerwonych, jak Valencja, Alicante, Almeria, Malaga i Sevilla. W porównaniu jednak z rokiem ubiegłym eksport pomarańcz Hiszpanii Narodowej zwiększył się w roku bieżącym o ca 30%, a to właśnie ze względu na zajęte ostatnio terytoria. Do wzrostu tego eksportu przyczynią się również w poważnym stopniu nowo założone plantacje w Maroku hiszpańskim, które mają dać zbiór ca 1 mil. kg. Centrum tej kultury jest La Rache. Portem wyjściowym jest Ceuta.

ŁADUNKI OWOCÓW CYTRUSOWYCH W PALESTYNIE DO KOŃCA STYCZNIA 1939 r.

Do końca stycznia br. osiągnęły ładunki owoców cytrusowych łączną cyfrę 7 mil. skrz. tj. około 30% więcej niż w tym samym czasie roku ubiegłego. Dla porównania podajemy niżej dane statystyczne w skrzyniach:

	1937/8	1938/9
	do 31 I	
pomarańcze	4.633.561	6.044.754
grapefruity	741.184	842.348
cytryny	61.363	99.986
różne	2.876	17.609

Z wyżej podanych załadowań przypada na poszczególne porty: Haifa: 3,5 mil. skrzyń (w roku ub. 2,9 mil.), Jaffa — 2,4 mil. skrzyń (1,9 mil.), Tel-Aviv — 1 mil. (0,4 mil.), tranzyt przez Port Said — 37 tys. skrzyń (133 tys.)

Zakłady Graficzne B. Szczuki Wąbrzeźno-Pomorze.